

Vårt hållbarhetsarbete 2013

Innehåll

Koncernchefens inledning.....	3
Nolatokoncernen i korthet	4
Nuläge och prioriterade områden.....	6
Strategi och mål för hållbar utveckling	7
Målinriktade aktiviteter	10
Miljöansvar	11
Miljöanpassade produkter	15
Socialt ansvar	16
Affärspartners och andra intressenter.....	18
Ekonomiskt ansvar	20
Risker inom hållbar utveckling	21
Många aktiviteter under ett år	22
Om hållbarhetsredovisningen	23
GRI-redovisning	24
COP-redovisning FN Global Compact	28
Definitioner och ordförklaringar	29

Ett tydligt ansvar för vår verksamhet

Nolatos affärsmodell bygger på ett nära, långvarigt och innovativt samarbete som skapar mervärde för såväl kunder som aktieägare. Verksamhetsåret 2013 var det hittills bästa i vår historia, med en omsättning på drygt 4,5 miljarder kronor och en rörelsemarginal (EBITA) på 9,4 procent.

Koncernen har medarbetare på tre kontinenter och vi har kunder och leverantörer över hela världen. Våra intressenter har höga krav och förväntningar på oss – inte minst inom hållbar utveckling. Vi möter dessa genom att ta ett tydligt ansvar för människor och miljö. Vi arbetar också strategiskt och systematiskt med frågor som rör hållbar utveckling.

För oss är det självklart att företaget ska vara en god granne, en god världsmedborgare, ta ansvar för det vi håller på med och alltid tillämpa god affäretik.

Dagens verklighet ställer annorlunda krav än gårdagens och även om hållbarhetsarbetet påbörjades för många år sedan möter vi ständigt nya utmaningar. Vi har därför flyttat fram positionerna ytterligare när det gäller energianvändning, minskad klimatpåverkan, resurseffektivitet, processer och produkter.

Som en del i detta arbete införde vi för några år sedan koncernövergripande mål kring miljö, arbetsmiljö, socialt ansvar och affäretik. Vi börjar nu se resultaten av dessa mål och det är glädjande att konstatera att vi rör oss i rätt riktning, även om arbetet inte på något sätt är avslutat.

I ett globalt företag hinner det hända mycket under ett år och vår hållbarhetsredovisning innehåller både små och stora händelser. Bland dessa vill jag särskilt framhålla följande:

■ Att miljöanpassa produkterna har blivit allt viktigare för oss. Som en naturlig del i detta arbete ser vi över materialanvändningen, avvecklar farliga kemikalier och försöker öka återanvändningen av material. Vi arbetar också tillsammans med våra kunder i utvecklingen av *cleantech*produkter. Bra exempel på detta är

bränslecellstekniken från utvecklingsföretagen myFC och PowerCell, som presenterades för president Obama vid hans besök i Stockholm. I båda fallen är väsentliga delar tillverkade av Nolato.

■ I våra kinesiska enheter har vi, inom ramarna för vårt *Employee Care Program*, genomfört en mängd aktiviteter som syftar till att öka kunskaperna, motivationen och välbefinnandet hos medarbetarna. Vi har också engagerat oss i ett långsiktigt projekt för att stödja en skola i ett fattigt område utanför Beijing. Även vid koncernens enhet i Ungern görs betydande samhällsinsatser, bland annat genom anställning av funktionsnedsatta personer.

■ Arbetet med att införa certifierade ledningssystem har fortsatt och under året certifierades Nolato Jaycares verksamheter i Storbritannien enligt ISO 14001 och Lövepac Convertings enheter i Kina enligt OHSAS 18001.

■ Vi har anammat standarden för socialt ansvar, ISO 26000, som en riktlinje för vårt hållbarhetsarbete. Standarden stöder vårt engagemang i *FN Global Compact*.

■ Vi arbetar med *Lean Manufacturing* vid många av enheterna och inom Nolato Medical samlas detta under begreppet *Medical Excellence*. Här utgör frågor som rör miljö och arbetsmiljö en del av konceptet och jag vill hävda att "*lean means green*".

■ Slutligen vill jag nämna de insatser som genomförs kring effektivare hantering av olika resurser. Här arbetar vi med energieffektivisering, hushållning med vatten, minskning av kassationer, samt att genom olika initiativ förebygga avfall och förbättra avfallshanteringen. Bra för miljön och samtidigt bra för Nolatos ekonomi.

Hans Porat, vd och koncernchef

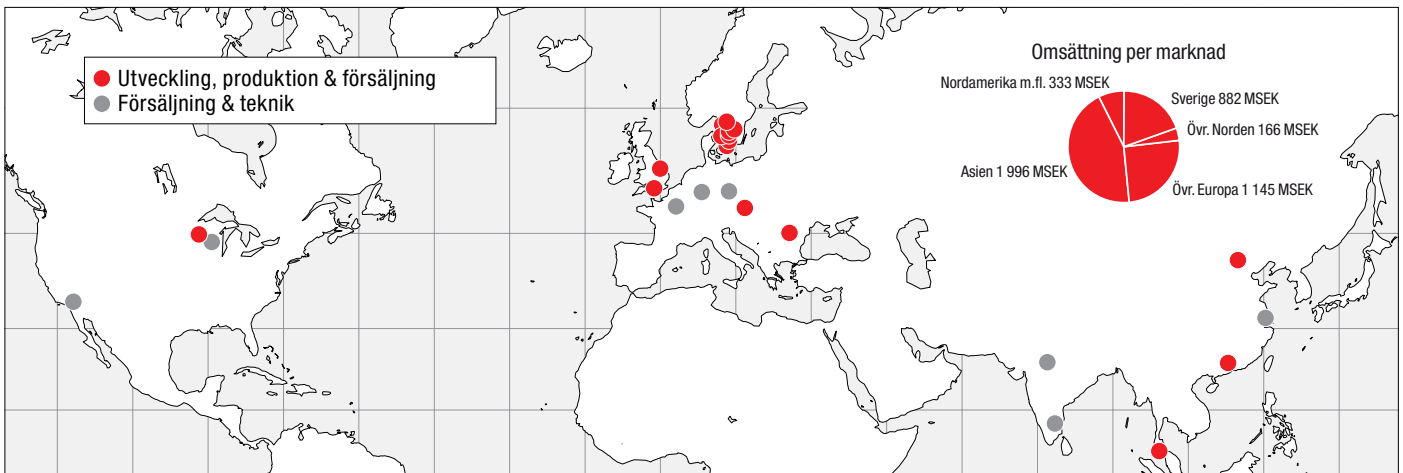
■ Viktiga händelser 2013

- Nolato Jaycares enheter i Portsmouth och Newcastle, som förvärvades 2012, certifierades enligt ISO 14001.
- Lövepac Convertings enheter i Kina certifierades enligt OHSAS 18001. Sedan tidigare är även Nolato Beijing certifierat enligt denna standard för arbetsmiljöledning.
- Nolato Beijing erhöll under året utmärkelsen "The Best Practice Activity Safety Award 2013" av Beijing Development Areas arbetsmiljöavdelning.
- Vårt hållbarhetsarbete fick, för fjärde året i rad, högsta betyg i Veckans Affärers hållbara portfölj.
- I Folksam Index för ansvarsfullt företagande kom Nolato på plats 25 bland 250 börsföretag vad gäller miljö och på plats 40 vad gäller mänskliga rättigheter.
- Nolatos system för *whistleblowing* introducerades i samtliga koncernbolag.
- Arbetet med att säkerställa goda förhållanden för koncernens medarbetare i Kina fortsatte genom ett aktivt *Employee Care Program*.

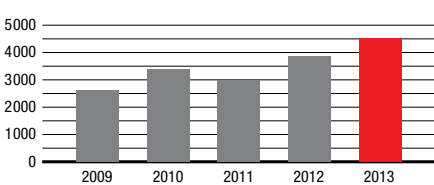
Trevlig läsning!

Hans Porat, VD och koncernchef

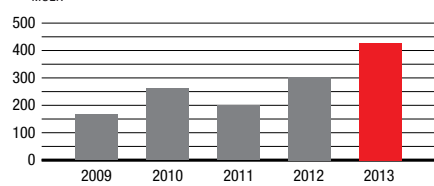
Nolatokoncernen i korthet

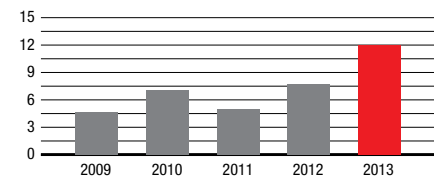
Omsättning

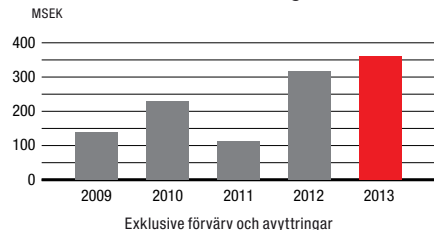
Rörelseresultat (EBITA)

Resultat per aktie

Kassaflöde efter investeringar

Vår verksamhet

Nolato är en svensk, börsnoterad koncern med verksamhet i Europa, Asien och Nordamerika. Vi utvecklar och tillverkar produkter i plast, silikon och TPE till ledande, ofta globala, företag inom tre områden:

- medicintekniska hjälpmedel (inhalatorer, insulinpennor, kateterballonger med mera)
- komponenter inom telekomsektorn (del-system till mobiltelefoner, ofta med högt kosmetiskt innehåll, samt metoder och material för skärmning av elektronik)
- produkter till industriföretag (förpackningar, hygienprodukter, fordonskomponenter med mera).

Vårt erbjudande

Kunderbjudandet omfattar flertalet teknologier inom det polymera området och inkluderar hela värdekedjan fram till och med levererad produkt.

Vi strävar efter att bygga upp ett nära, långsiktigt och för bägge parter givande samarbete och anlitas ofta för produktion av mer komplexa produkter med höga tekniska krav.

Med vår breda kompetens stöttar vi kunderna i deras produktutveckling. Genom att medverka i kundernas utvecklingsarbete redan på ett tidigt stadium kan vi optimera design och konstruktion och därmed bidra till en bättre slutprodukt.

Vår värdegrund

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande och en av våra *Grundbultar* är att en effektiv affärsverksamhet måste kombineras med etik, ansvar och miljöhänsyn. Dessa områden är därför naturliga och välintegrerade inslag i vår affärsverksamhet.

Vi är anslutna till *FN Global Compact* och redovisar hållbarhetsarbetet enligt *GRI*.

Våra medarbetare

Medelantalet anställda under 2013 var 9 357 personer. Av dessa var 91 procent verksamma utanför Sverige.

Vår aktie

Nolato börsnoterades 1984. B-aktierna är noterade på NASDAQ OMX Stockholm, där Nolato är ett Mid Cap-företag i sektorn Industrials.

Vår historia

Bolaget grundades 1938 som Nordiska Latexfabriken i Torekov AB, med varumärket Nolato, som sedan 1982 är företagets namn.

Genom organisk tillväxt och förvärv har dagens globala koncern vuxit fram. Fortfarande med huvudkontoret i Torekov, men med största delen av verksamheten utanför Sverige.

Amanda Martinsson, Nolato MediTech

Nolato Medical

Nyckeltal:	2013	2012
Omsättning MSEK	1 274	1 159
Rörelseresultat EBITA MSEK	165	133
EBITA-marginal %	13,0	11,5
Medelantal anställda	988	932

Kunderbidande:

Utveckling och tillverkning av komplexa produkt-system och komponenter inom medicinteknik samt avancerade förpackningslösningar för läkemedel och kosttillskott.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Storbritannien, Ungern, USA och Kina. Försäljningskontor i Tyskland, Frankrike och Tjeckien.

Framgångsfaktorer:

Medicinsk förståelse, brett teknikerbidande, utvecklingskompetens, global produktion och robust kvalitet.

Exempel på kunder:

AstraZeneca, Becton Dickinson, Boston Scientific, Coloplast, Gambro, Novo Nordisk, Pfizer, Sanofi, Takeda.

Volatilitet:

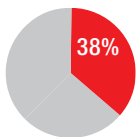
Låg. Stadig marknadstillväxt. Långsiktig tillväxtpotential.

Produktlivscykel:

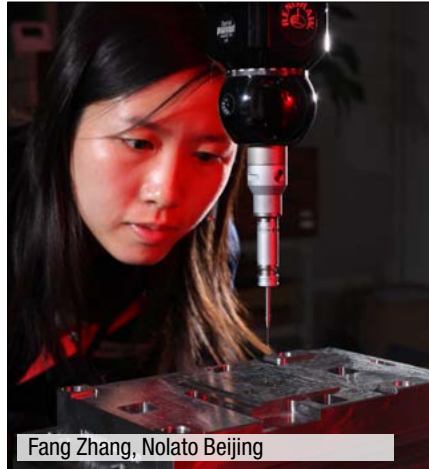
Lång.

Andel av koncernens totala omsättning

Andel av koncernens rörelseresultat (EBITA)

Fang Zhang, Nolato Beijing

Nolato Telecom

Nyckeltal:	2013	2012
Omsättning MSEK	2 079	1 548
Rörelseresultat EBITA MSEK	166	96
EBITA-marginal %	8,0	6,2
Medelantal anställda	7 611	6 741

Kunderbidande:

Design, utveckling och tillverkning av avancerade komponenter och delsystem till mobiltelefoner samt produkter och system för skärmning av elektronik (EMC).

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Kina, Sverige och Malaysia. Försäljnings- och teknikkontor i USA och Indien.

Framgångsfaktorer:

Kreativt utvecklingsarbete, spjutpetsteknologier, kvalificerad projektledning, snabba produktionsstartar och hög produktivitet.

Exempel på kunder:

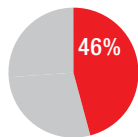
Ericsson, Huawei, Motorola Solutions, Nokia, Nokia Solutions, Sony Mobile, Xioami, ZTE.

Volatilitet:

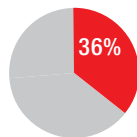
Hög. Projektbaserad verksamhet.

Produktlivscykel:

Kort.

Andel av koncernens totala omsättning

Andel av koncernens rörelseresultat (EBITA)

Peter Mickelsson, Nolato Plastteknik

Nolato Industrial

Nyckeltal:	2013	2012
Omsättning MSEK	1 170	1 170
Rörelseresultat EBITA MSEK	119	105
EBITA-marginal %	10,2	9,0
Medelantal anställda	753	743

Kunderbidande:

Utveckling och tillverkning av komponenter och produktsystem i plast och TPE till kunder inom fordon, hygien, förpackningar, trädgård/skog, vitvaror och andra utvalda industrisegment.

Geografi:

Utveckling, produktion och försäljning i Sverige, Ungern, Rumänien och Kina.

Framgångsfaktorer:

Teknologi, projektledning och produktivitet.

Exempel på kunder:

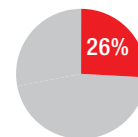
Atlas Copco, Brose, Haldex, Husqvarna, Landrover, MCT Brattberg, Sanitec, Scania, SKF, Volvo, Volvo Cars.

Volatilitet:

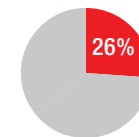
Medel. Följer industrikonjunkturen i norra Europa.

Produktlivscykel:

Medel/Lång.

Andel av koncernens totala omsättning

Andel av koncernens rörelseresultat (EBITA)

Nuläge och prioriterade områden

2013 var ur ekonomiskt perspektiv det hittills bästa året i Nolatos historia. Det samma gällde 2012.

Ur ett hållbarhetsperspektiv kunde koncernen under 2013 uppvisa förbättringar inom en rad områden, även om det är svårt att leda i bevis att det var det bästa året. Arbetet med ständiga förbättringar gav fortsatt goda resultat och koncernens nyckeltal på hållbarhetsområdet visade en positiv trend. Nolatos enheter kunde under året uppvisa en mängd initiativ och aktiviteter som bidrog till hållbar utveckling.

Viktiga drivkrafter i arbetet var Nolatos övergripande mål inom hållbar utveckling, engagemanget i *FN Global Compact*, redovisning enligt *GRI*, samt krav och synpunkter från koncernens intressenter, framförallt från kunderna. Under 2013 genomfördes framåtriktade insatser avseende energi och klimat, hälsa och säkerhet, certifieringar enligt ISO 14001 och OHSAS 18001, minskade avfallsmängder, utvärdering av leverantörer samt motverkande av korruption.

Prioriterade områden

Vi inser att Nolatos långsiktiga ambition att i alla avseenden bli ett hållbart företag är lång och att resan mot målet kommer att ta tid. Det finns dessutom ett antal yttre omständigheter som vi knappast kan påverka. Men inom de områden där vi har inflytande kommer arbetet att

fortsätta med oförändrad kraft enligt den övergripande strategin. Under 2014 kommer vi bland annat att prioritera följande områden:

- Fortsatt energieffektivisering och minskad klimatpåverkan.
- Ökad resurseffektivitet genom bland annat mindre kassationer och avfall.
- Miljöanpassning av produkter genom

nya material och produktionsprocesser.

- Aktiviteter kring hållbar utveckling i koncernens leverantörskedjor.
- Vidareutbildning av våra medarbetare i frågor som rör människor, miljö och etik.
- Vidareutveckling av vårt arbete inom ansvarsfullt företagande (*CR– Corporate Responsibility*) med inriktning på medarbetare, kunder och samhälle.

Nyckeltal på hållbarhetsområdet

	2013	2012	2011
Ekonomiskt ansvar			
Omsättning, MSEK	4.522	3.874	2.977
Rörelseresultat (EBITA), MSEK	427	303	199
EBITA-marginal, %	9,4	7,8	6,7
Medelantal anställda	9.357	8.421	5.496
Miljöansvar			
Överträdelse av miljö- och arbetsmiljölagstiftning, antal fall	0	0	0
Energiförbrukning, GWh/MSEK omsättning	0,036	0,043	0,047
Vattenförbrukning, m ³ /MSEK omsättning	35,2	43,7	40,6
Utsläpp av klimatpåverkande gaser, ton CO ₂ /MSEK omsättning	13,7	15,5	15,4
Avfall, ton/MSEK omsättning	1,1	1,4	1,3
Certifierade miljöledningssystem, % av totala antalet anläggningar	100	86	85
Socialt ansvar			
Arbetsplatsolyckor, (fall med ≥1 dags frånvaro; fall per anställd)	34 (0,004)	64 (0,007)	28 (0,005)
Kvinnliga medarbetare, %	57	62	71
Utbildning om Nolatos grundbultar och uppförandekod, % av anställda	>90	>90	>90
Tillämpning av etiska och mänskliga principer samt korruption, antal registrerade överträdelser	0	0	0
Utvärdering av underleverantörer, % av antal anläggningar som genomför utvärderingar av miljö/socialt ansvar	>90	90	90

Strategi och mål för hållbar utveckling

Nolato har en lång tradition av ansvarsfullt företagande och en av våra *Grundbultar* är att en effektiv och lönsam affärsverksamhet måste kombineras med etik, ansvar och miljöhänsyn. Med tiden har de ursprungliga tankarna, att basera vår verksamhet på affärsmässighet och ansvar, utvecklats till en genomtänkt strategi inom hållbarhetsområdet.

En strategi som bygger på att vi är fullständigt övertygade om att ett framåtriktat och ansvarsfullt förhållningssätt inte bara är nödvändigt ur ett ansvarsperspektiv, utan också skapar möjligheter och affärsnytta.

Fokus på de viktigaste frågorna

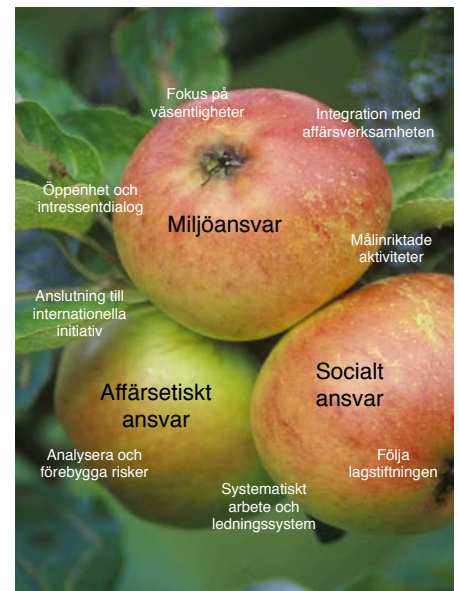
Inom ramarna för ISO 14001 arbetar koncernens anläggningar sedan länge med fokus på de betydande miljöaspekterna. För att få ett perspektiv för prioriteringar lyfter vi dessa frågor till koncernnivå och kompletterar med aspekter som rör socialt ansvar och affärsetik. Vi har tidigare gjort detta på mindre formellt sätt och inte redovisat bakgrunden för de övervä-

ganden som gjorts. Nolatos hållbarhetsredovisning anpassas nu efterhand till riktlinjerna i GRI G4 och här är fokus på väsentligheter en av de viktigaste förändringarna i sättet att redovisa.

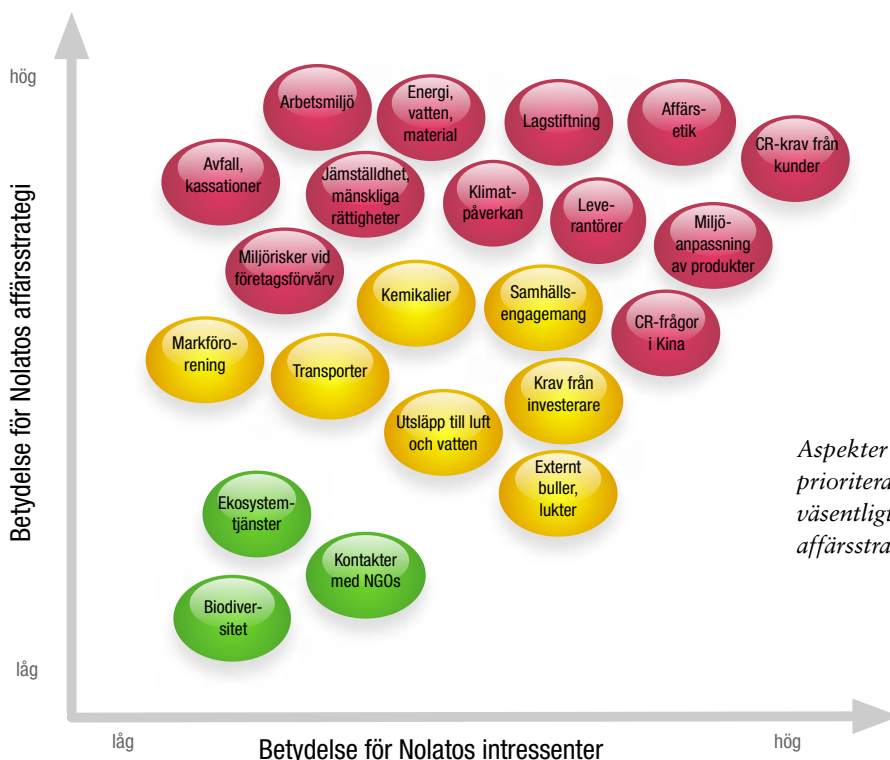
I diagrammet nedan visas hur vi prioriterat aspekter inom hållbar utveckling. Här har vi utgått från de aspekter som har betydelse för Nolatos affärsstrategi och som vi bedömer som betydelsefulla för våra intressenter. Hållbarhetsredovisningen ger en översikt av hur vi hanterar de prioriterade aspekterna och hur koncernen tillämpar de GRI-indikatorer som är relevanta i sammanhanget (se sid. 24–26)

Integration med affärsverksamheten

Hållbarhetsfrågorna kommer in på många sätt i Nolatos verksamhet, bland annat vid skiften till ny teknik, intern och extern kommunikation, företagsförvärv, kris- och riskhantering, redovisning och utbildning. Den övergripande inriktningen för hållbarhetsarbetet anges i Nolatos Grundbultar, uppförandekod och policys. Aspekter som rör Nolatos långsiktiga strategi, de

Nolatos strategi för hållbar utveckling

Aspekter kring hållbar utveckling har prioriterats med hänsyn till vad som är väsentligt för våra intressenter och för vår affärsstrategi

övergripande målen, kontakter med massmedia och investerare, samt redovisningen av resultaten, hanteras på koncernnivå. En representant i Nolatos styrelse har ett särskilt ansvar att bevaka frågor som rör hållbar utveckling.

Det operativa ansvaret för verksamheten är delegerat till VD för respektive bolag. Koncernledningen följer regelbundet upp hur arbetet utvecklas via dialog med bolagens ledningar samt genom interna och externa revisioner. I samband med den årliga hållbarhetsredovisningen görs en fördjupad analys av efterlevnaden av lagstiftningen, uppfyllelsen av koncernmålen, samt hur prestanda och nyckeltal utvecklades under året.

Följa lagstiftningen

En naturlig del i det dagliga arbetet är att följa den miljö- och arbetsmiljölagstiftning som berör oss. I ett strategiskt perspektiv är det dessutom viktigt att utvärdera risker och möjligheter med kommande lagstiftning, något som vi gör genom att delta i nätverk och regelbundna kontakter med olika myndigheter.

I Sverige bedriver Nolato anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken vid samtliga anläggningar. Anläggningarna i Kina, Ungern, Rumänien och USA är tillståndspliktiga eller omfattas av andra krav enligt respektive lands miljölagstiftning. I de flesta fall sker regelbunden rapportering till miljömyndigheterna och inspektioner genomförs av tillsynsmyndigheterna. Under 2013 inspekterades tio enheter av miljömyndigheterna och endast några mindre avvikelser kunde konstateras.

En annan miljölagstiftning som berör Nolatos verksamheter gäller farliga kemiska ämnen (REACH, RoHS, köldmedier, mm) och ungefär hälften av enheterna berörs av lagstiftning kring producentansvar för förpackningsavfall. Under 2013 skedde inga betydande överträdelser av tillstånd, villkor eller annan relevant miljölagstiftning. I ett fall utgick sanktionsavgifter för angivande av felaktiga avfallskoder och i ett annat fall blev det en straffavgift för en försent inkommen rapport av köldmedier.

Inom arbetsmiljöområdet inspekterades fyra av enheterna under året av arbetsmiljömyndigheterna. Några mindre avvikelser noterades vid inspektionerna.

Systematiskt arbete och ledningssystem

Det är nu drygt femton år sedan som Nolatos ledning beslöt att införa certifierade miljöledningssystem enligt ISO 14001 och den första enheten certifierades 1997. Åtagandet har sedan dess varit en del av strategin för hållbar utveckling och kravet på ISO 14001 gäller alla existerande bolag samt sådana som förvärvas av koncernen. Nolato Jaycares anläggningar i Portsmouth och Newcastle, som förvärvades under 2012, certifierades under året vilket innebär att samtliga produktionsenheter nu är certifierade.

ISO 14001 skapar systematik i miljöarbetet och leder till ständiga förbättringar. Som en del i detta arbete ingår olika typer av granskningar och revisioner. Inom Nolato finns drygt 75 interna miljörevisorer som under året genomförde 72 miljörevisioner. Vid 19 tillfällen blev anläggningarna granskade av externa certifieringsmiljörevisorer. Vi har under året genomfört utbildning av interna miljörevisorer och Nolato är representerat i det pågående arbetet kring den nya versionen av ISO 14001.

Samtliga av koncernens anläggningar är certifierade enligt kraven i kvalitetssystemet ISO 9001. Mer än 80 procent av enheterna är därutöver certifierade enligt ISO-standarder för fordonsindustrin (ISO/TS 16949) eller medicinteknik (ISO 13485). Vid flertalet anläggningar är de olika ledningssystemen helt eller delvis integrerade i verksamhetssystemet. Ledningssystem för arbetsmiljö (OHSAS 18001) är infört vid Nolato Beijing och under året certifierades Lövepac Converterings enheter i Kina. Avsikten är att systemet ska få ökad användning inom koncernen och flera anläggningar genomför förberedelser för framtida certifiering. Vi har fortsatt att tillämpa riktlinjerna i standarden för socialt ansvar (ISO 26000). Denna standard bygger på sju grundläggande begrepp och ger frivilliga riktlinjer för vad en organisation kan göra för att bidra till en hållbar framtid.

Analysera och förebygga risker

Riskanalyser genomförs regelbundet inom områden som rör miljö, arbetsmiljö och socialt ansvar. I samband med företagsförvärv gör vi en noggrann genomlysning av miljö- och arbetsmiljöriskerna. Detsamma

■ Nolatos själ

Nolato har fem grundläggande värde- och policydokument, som förmedlar de värderingar, principer och attityder som utgör vår värdebasis.

Nolatos Grundbultar

Grundbultarna utgör den gemensamma värdeplattformen för all verksamhet i koncernen och ska därmed vara ledstjärnan för alla medarbetare. Oavsett var i världen eller i vilken del av organisationen de än arbetar.

Nolatos uppförandekod

Uppförandekoden konkretiserar Grundbultarnas innebörd vad gäller våra etiska och mänskliga principer.

Nolatos miljöpolicy

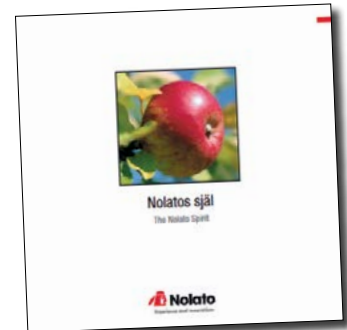
Miljöpolicyen konkretiserar Grundbultarnas riktlinjer för miljöhänsyn.

Nolatos kvalitetspolicy

Kvalitetspolicyen anger den grundläggande inriktningen i vårt kvalitetsarbete.

Nolatos informationspolicy

Informationspolicyen reglerar koncernens informationsspridning, bland annat mot bakgrund av de krav som börsnoteringen ställer.

De fem värde- och policydokumenten är samlade i skriften Nolatos själ, som finns tillgänglig på språket i de länder där Nolato har verksamhet.

Vid arbetsplatsträffar och nyanställningar används Nolatos själ aktivt som ett hjälpmedel för att göra samtliga anställda medvetna om de grundläggande värderingar och riktlinjer som gäller för deras arbete i Nolato.

→ Skriften Nolatos själ finns för nedladdning på www.nolato.se/hallbarhet

gäller i ökande utsträckning i kontakter med leverantörer. På sidan 21 finns mer information om risker inom hållbar utveckling.

Anslutning till internationella initiativ

Sedan 2008 är Nolato anslutet till FN:s tio principer kring miljö, mänskliga rättigheter och åtgärder mot korruption (*FN Global Compact*). Vi arbetar aktivt med de tio principerna och redovisar resultatet i en årlig rapport (*Communication On Progress*) till FN. Rapporten utgör en sektion av hållbarhetsredovisningen och på sidan 28 finns mer information om *FN Global Compact*.

Öppenhet

Öppenhet är en del av strategin för hållbar utveckling. Ett verktyg i vår kommunikation är att hållbarhetsredovisningen uppfyller kraven enligt *GRI*. Under 2013 kom det nya riktlinjer *GRI G4* och i den föreliggande årsredovisningen har vi inlett anpassningen till *GRI G4*. I enlighet med *GRI*:s rekommendationer för de flesta företag har Nolato valt ”basnivån” (*Core*) och redovisar de indikatorer som kan kopplas till de prioriterade hållbarhetsaspekterna. Med tanke på att riktlinjerna är nya och att det ännu inte finns någon svensk översättning, kan vi inte hävda att anpassningen är slutförd. En egendeclaration enligt *GRI* finns på sidorna 24–27.

Vi lyssnar på våra intressenter

En komponent i Nolatos hållbarhetsarbete är att ta del av synpunkter från olika intressenter. Här är naturligtvis medarbetare, kunder och leverantörer viktiga men vi påverkas av ett antal andra intressentgrupper. Vår uppfattning om vilka intressenter som är betydelsefulla för Nolato baseras på erfarenheter och dialoger över lång tid, men också av händelser som varit aktuella under verksamhetsåret.

Av tabellen nedan framgår områden som har varit av särskilt intresse för Nolato under 2013.

■ Översikt av intressentdialogen 2013

Intressent	Exempel på viktiga områden	Aktiviteter under 2013
Kunder	Produktdeklarationer, förekomst av farliga kemikalier i produkter, miljöanpassning av produkter, samt att Nolatos uppförandekod som överensstämmer med kundens krav.	Dialog med kunderna i samband med affärskontakter samt vid kundernas besök och revisioner (se sidan 18).
Konsumenter	Huvuddelen av Nolatos produkter säljs till industriella kunder. Även om det rör sig om konsumentprodukter som exempelvis mobiltelefoner, läkemedelsförpackningar och hygienartiklar är det osannolikt att produkten kopplas till Nolatos verksamhet.	Konsumenternas synpunkter hanteras via dialogen med kunderna och krav som de ställer på oss.
Medarbetare	Hälsa, säkerhet, löner, förmåner, sociala förhållanden, utvecklingsmöjligheter, samt affäretiska frågor.	Utbildning, information, dialog, utvecklingssamtal och medarbetarenkäter. Vid Nolato MediTech genomfördes en enkät om synen på Nolatos hållbarhetsarbete.
Leverantörer	Miljöfrågor, hälsa och säkerhet på arbetsplatserna, sociala frågor samt att leverantörernas uppförandekod stämmer överens med Nolatos krav.	Information samt revisioner och leverantörsbedömningar (se sidan 18).
Ägare och investerare	Riskhantering och effektiv resursanvändning. Integration av hållbarhetsfrågorna i affärsverksamheten. Kommunikation och image.	Möten med investerare. Hållbarhetsredovisning. Regelbunden redovisning till Nolatos styrelse. Fortsatt anslutning till FN Global Compact.
Samhälle	Engagemang i lokalsamhällena där Nolato är verksam. Delta-gande i industriella och andra nätverk.	Många exempel på samhällsengagemang, kontakter med skolor och universitet, samt deltagande i näringslivsinitiativ (se sidan 19).
Myndigheter	Efterlevnad av lagstiftningen.	Dialog med miljö- och arbetsmiljömyndigheter i samband med inspektioner och platsbesök (se sidan 8).
Frivilliga organisationer (NGO)	Klimatfrågor, farliga kemikalier, energi- och vattenanvändning samt sociala frågor.	Under året har Nolato inte haft några direkta kontakter med frivilliga organisationer.

Målinriktade aktiviteter

Inom ramarna för ISO 14001 arbetar sedan länge Nolatos enheter med miljömål. Det målstyrda arbetet leder till framsteg och förbättringar och för att förstärka insatserna inom hela hållbarhetsområdet infördes 2010 koncernöver-

gripande långsiktiga mål. Koncernmålen omfattar områden som är väsentliga för det interna hållbarhetsarbetet och för våra intressenter. Inom energi- och klimatområdet skärptes målen under 2013. Tabellen nedan ger en översikt av utvecklingen för

målen och hur vi bedömer möjligheten att uppnå dem. Detaljerad information kring utsläppsdata och andra parametrar presenteras på andra ställen i hållbarhetsredovisningen.

Område	Hållbarhetsmål	Så här gick det	
Miljöansvar	Energi	Minskad energianvändning i förhållande till nettoomsättningen. För perioden 2014 – 2016 är målet en minskning med 10 procent jämfört med genomsnittet 2011–2012, mätt som GWh/nettoomsättning. Som ett delmål ska varje enhet under 2013 ta fram egna mål och genomföra minst en åtgärd.	► Under året genomförde produktionsenheterna många energibesparande åtgärder. Den sammanlagda energiförbrukningen minskade och det samma gällde energiförbrukningen mätt som GWh/nettoomsättning. Läs mer på sid. 11 och 22.
	Klimat	Minskade utsläpp av klimatpåverkande gaser i förhållande till nettoomsättningen. För perioden 2014 – 2016 är målet en minskning med 10 procent jämfört med genomsnittet 2011–2012. Som ett delmål ska varje enhet under 2013 ta fram egna mål och genomföra minst en åtgärd.	► Åtgärder för energieffektivisering minskar utsläppen vid många anläggningar. Ökad produktion och därmed ökade inköp av el framställd av fossilt bränsle i Kina och Ungern har totalt sett ökat de indirekta utsläppen. Läs mer på sid. 12 och 22.
	Kemikalier	Särskilt miljö- eller hälsofarliga kemikalier ska identifieras och fasas ut.	► Några kandidater för substitution identifierades under året. Användningen av lösningsmedelsbaserade lacker ökade i Kina. Läs mer på sid. 13 och 22.
	Avfall	Minskad avfallsmängd (ton/nettoomsättning). Som ett delmål ska varje enhet under 2013 redovisa egna mål och genomföra minst en åtgärd.	► Genomförda åtgärder har minskat avfallsmängden och ökat återvinningen. Fler anläggningar och ökad produktion har ökat avfallsmängden under de senaste fem åren. Läs mer på sid. 14 och 22.
	Miljöledningssystem	Samtliga anläggningar ska vara certifierade enligt ISO 14001.	▲ Nolato Jaycares två anläggningar, som förvärvades under 2012, certifierades under 2013. Samtliga produktionsenheter är nu certifierade. Läs mer på sid. 8 och 22.
	Miljöanpassade produkter	Under 2013 ska Nolato delta i minst tre projekt med inriktning på att minska miljöpåverkan av befintliga eller nya produkter.	▲ Ett tiotal miljöanpassningar av produkter har genomförts. Även om årets mål är uppnått är miljöanpassningen av produkterna inte på något sätt avslutad. Läs mer på sid. 15.
Socialt ansvar	Säkra arbetsplatser	Minimera arbetsrelaterade olyckor och sjukdomar. Införa system för incidentrapportering (<i>near misses</i>).	► Antal olycksfall per anställd har minskat, men arbetet för att minska det totala antalet olyckor fortsätter. System för rapportering av <i>near misses</i> finns nu vid samtliga enheter. OHSAS 18001 nu införd vid tre anläggningar i Kina. Läs mer på sid 17 och 22.
	Etiska och mänskliga principer	Inga fall av kränkning av mänskliga rättigheter, diskriminering och tvångsarbete ska förekomma. Fortsatt aktiv information till medarbetare och nyanställda.	▲ Informations- och utbildningsinsatser kring Nolatos Själv har genomförts vid flertalet enheter. Nyanställda är främsta målgruppen. Läs mer på sid 16.
Affärspartners och andra intressenter	Antikorruption	Inga fall av mutor, korruption och kartellbildning ska förekomma. Fortsatt aktiv information till medarbetarna.	▲ Ett system för whistleblowing har införts i alla enheter under 2013. Medarbetarna informeras om Nolatos regelverk såväl vid nyanställning som vid olika former av personalinformation. Läs mer på sid 16.
	Leverantörer	Förbättrad utvärdering av leverantörernas hållbarhetsarbete. Varje bolag ska under 2013 minst ha utvärderat fem underleverantörer.	► I Kina och Storbritannien har ett trettiotal medarbetare utbildats i revisionsmetodik. Drygt 100 leverantörer granskades med avseende på miljö, arbetsmiljö och socialt ansvar. Läs mer på sid. 8 och 18.
	Kunder	Kundkrav inom miljö och socialt ansvar ska klaras med god marginal.	▲ Resultaten av utvärderingar och revisioner är goda. Tre anläggningar i Kina är godkända enligt <i>Sony Green Partner</i> . Läs mer på sid. 18.
	Samhälle, investerare och analytiker	Rapportering ska ske enligt <i>GRI</i> . Anslutningen till <i>Global Compact</i> ska fortsätta. Genom transparent information inom hållbarhetsområdet ska vi uppnå goda resultat vid utvärderingar av analytiker och oberoende institut.	▲ Bra resultat vid utvärderingar av hållbarhetsarbetet i affärstidningar och av investerare. Anpassning till <i>GRI G4</i> pågår. Läs mer på sid. 18.

▲ Målet uppnått. ► Positiv trend, men insatser kvarstår för att nå målet. ▼ Negativ trend.

Miljöansvar

Miljöaspekter

Nolato tillverkar komponenter och produktsystem i polymera material (plast, TPE och silikon) och metall samt kombinationer av polymera material och metall. Koncernens basteknologier omfattar bland annat formsprutning, extrudering, dopning och stansning. Lackering av plasthöljen till mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning förekommer vid en anläggning i Kina.

Våra verksamheter samspelar med den omgivande miljön på flera olika sätt. I enlighet med riktlinjerna i *GRI G4* redovisas de aspekter som är väsentliga ur miljösynpunkt och ur ett affärsstrategiskt perspektiv och som samtidigt uppfattas som betydelsefulla för koncernens intressenter. (Läs mer på sidan 7.) De viktigaste direkta miljöaspekterna kan kopplas till användningen av energi, vatten, råvaror och kemikalier, uppkomsten av avfall, miljörelaterade risker, samt utsläppen till atmosfären av koldioxid och lösningsmedel. Vi redovisar även indirekta miljöaspekter som leverantörernas aktiviteter, transporterna och användningen av Nolatos produkter.

Energi

Koncernens produktionsenheter utnyttjar energi till produktionsutrustningar, belysning, ventilation, kylning, transporter, reningsanläggningar och uppvärmning. Indirekt energi i form av elektricitet och

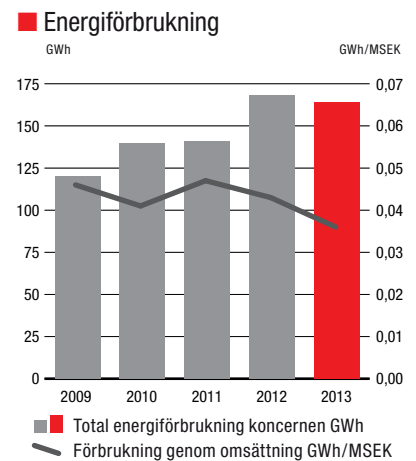
fjärrvärme utgjorde under 2013 sammanlagt 97 procent av användningen. Eldningsolja och naturgas används vid några enheter för uppvärmning, men en tydlig trend är att där det är möjligt ersätta fossila bränslen med värmepumpar eller biobränslen.

Den sammanlagda energiförbrukningen uppgick till 164 GWh (168) och Nolatos nyckeltal, där energiförbrukningen sätts i relation till försäljningen, visar en nedåtgående trend. Den sammanlagda energikostnaden för 2013 uppgick till cirka 110 MSEK (116).

Vi arbetar både med ett övergripande mål för energieffektivisering och med lokala mål och aktiviteter.

Under 2013 genomfördes energibesparande aktiviteter vid samtliga anläggningar, till exempel:

- Utbyte av belysning till LED-lampor. Installation av sensorer för belysning.
- Optimering av användningen av luftkonditionering och förbättrad styrning av ventilationsutrustningar.
- Investeringar i energieffektiva utrustningar, bland annat kompressorer samt elektriska formsprutor i stället för hydrauliska.
- Produktionsplanering för att utnyttja utrustningarna så effektivt som möjligt samt för att minimera kassationerna.
- Utbildningsinsatser och energikartläggningar.

Utsläpp till atmosfären

Utsläpp av koldioxid

Utsläpp av den klimatpåverkande gasen koldioxid orsakas av koncernens direkta och indirekta energianvändning, transporterna av råvaror och färdiga produkter, samt av en mängd aktiviteter hos koncernens leverantörer och kunder.

Vi har avgränsat redovisningen av utsläppen av koldioxid till att omfatta den direkta och indirekta energianvändningen. Detta betyder inte att utsläppen från transporter, tjänsteresor, leverantörer och användare av Nolatos produkter, anses som ointressanta. Utan att kvantifiera utsläppens storlek arbetar vi bland annat med miljöanpassningar av transporter och resor.

Utsläppen av koldioxid uppgick under 2013 till 62.000 ton (60.000), varav 2 procent från direkt energianvändning. Energieffektivisering och andra åtgärder minskade utsläppen vid ett antal anläggningar. Ökad produktion och därmed ökade inköp av elektricitet i Kina och Ungern, resulterade i att de sammanlagda utsläppen ökade något. Koncernens nyckeltal, där utsläppen sätts i relationen till omsättningen, indikerar att vi rör oss i rätt riktning mot koncernmålet om minskad klimatpåverkan.

Exempel på nya, pågående och planerade åtgärder är:

- Fortsatt energieffektivisering vid samtliga anläggningar.
- Utfasning av eldningsolja och installation av värmepumpar eller biobränslen. Sådana åtgärder är under 2014 planerade för anläggningarna i Götene och Skånes Fagerhult.
- Ersättning av en äldre reningsanläggning som användes att minska utsläppen av lösningsmedel till luften i Beijing. Luftföroreningarna förbrändes med hjälp av propan, något som samtidigt orsakade utsläpp av koldioxid.
- Minskad kassation och minskade avfallsmängder.
- Inköp av bränslesnålare fordon och förbättrad logistik.
- Nolato Jaycare har skrivit på ett

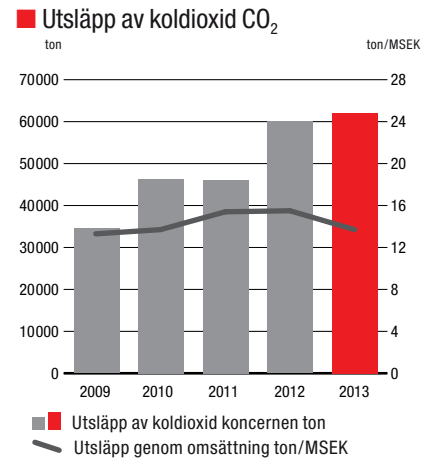
nationellt avtal för att motverka klimatförändringar (*Climate Change Agreement*). Avtalet gäller energiintensiv industri och genom att minska energi-användningen kan deltagande företag få reducerade avgifter enligt ett Brittiskt system som kallas *Climate Change Levy*. Nolato Jaycare deltar via branschföreningen för plastindustrin (*Federation of Plastic Industries*) och får exempelvis tillgång till verktyg för att beräkna och minska sin klimatpåverkan.

Andra utsläpp till atmosfären

Användningen av cirka 600 ton färger, lacker och lösningsmedel gav upphov till utsläpp av VOC (*Volatile Organic Carbons*) om cirka 140 ton (33). Huvuddelen av lackerna och lösningsmedlen används vid lackering av mobiltelefoner i Beijing. En ny beräkningsmodell, i kombination med minskad användning av vattenbaserade lacker, resulterade i betydligt ökade utsläpp.

Den dåliga luftkvaliteten i Beijing har fått stor negativ publicitet och trafiken och de koleldade kraftverken anses som viktiga orsaker till problemen. Myndigheterna skärper emellertid även kraven på minskade utsläpp av luftföroreningar från industriella anläggningar. Vi arbetar därför med att reducera utsläppen av lösningsmedel från lackeringen av mobiltelefoner, bland annat genom att försöka övertyga kunderna om möjligheten att använda vattenbaserade lacker. Den viktigaste åtgärden blir att under 2014 ersätta en äldre reningsutrustning, som drivs med propan, med effektivare och mindre klimatpåverkande reningsmetodik.

Det finns drygt två ton ozonnedbrytande ämnen (HCF) i luftkonditioneringsutrustningar och annan utrustning vid ett tiotal produktionsenheter. Några mindre utsläpp inträffade under 2013, vilka motsvarade mindre än en halv procent av den installerade mängden. Utsläppen av svaveldioxid och kväveoxider är låga och uppgick till 4 ton (5). Utsläppen av stoft och luktande ämnen är försumbara och klagomål från närboende förekom inte under året.

Råvaror och kemikalier

Inom Nolato användes under 2013 cirka 30.000 ton polymera material. Mer än 95 procent utgjordes av plaster och resten av polymererna bestod av olika typer av syntetiskt gummi. Silikon- och latexgummi används framförallt i produkter inom medicinteknik. Andra material som används i storleksordningen 1.000 ton/år är färger, lacker, lösningsmedel och metaller.

I ett antal av koncernens produkter är det krav från kunden att polymeren ska utgöras av jungfrulig råvara. Detta gäller framförallt läkemedelsförpackningar och medicintekniska produkter. Intresset för återvunnen plast finns dock hos en del kunder, exempelvis för användning i vissa modeller av mobiltelefoner. Under året var andelen återvunnen plast låg (<1%), men det finns flera pågående kundprojekt där målsättningen är att öka andelen återvunnet material. Vi ser också ett intresse att minska materialanvändningen i vissa produkter, något som är fördelaktigt både ur kostnads- och miljösynpunkt.

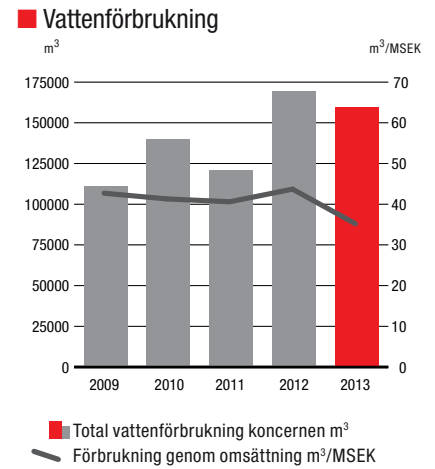
Nolato berörs av lagstiftning och kundkrav kring kemikalier och ett av de koncernövergripande målen syftar till att minska riskerna med farliga kemikalier. Ämnen som identifieras på kandidatlistan i kemikalielagstiftningen *REACH* är prioriterade och där har vi endast identifierat ett sådant ämne. Utöver detta har vi naturligtvis fokus på kemiska ämnen

som är uppmärksammade av myndigheter, koncernens kunder och i samhällsdebatten. Detta gäller exempelvis mjukgörande ftalater i plaster, vissa organiska lösningsmedel, PVC och halogenerade flamskyddsmedel.

Vattenfrågor

Vatten används framförallt till rengöring, sanitära ändamål och kylning men det förekommer några processer där förbrukningen är förhållandevis hög. Detta gäller enheten i Beijing som ligger i ett vattenbristområde. Med många medarbetare och en vattenbaserad reningsanläggning för sprutlackering, står enheten för två tredjedelar av koncernens vattenförbrukning. Tillverkningen av produkter i latexgummi i Torekov orsakar knappt tio procent av den totala förbrukningen.

Vid flertalet av Nolatos enheter finns installationer för att minska vattenförbrukningen, exempelvis slutna system för kylvatten till formsprutor och andra utrustningar. I Beijing genomförs ett särskilt vattenbesparingsprogram som innehåller både tekniska åtgärder och utbildningsinsatser. Utsläppen av föroreningar till avloppsvatten är begränsade och utgörs framförallt av sanitärt vatten. Alla produktionsenheter är anslutna till kommunala avloppsreningsverk. Kostnaden för vatten och rening av avloppsvatten uppgick under 2013 till cirka 1,7 MSEK (1,8).

Avfall

I ett femårsperspektiv har den sammanlagda avfallsmängden ökat och uppgick under 2013 till 5.000 ton (5.300), varav mängden farligt avfall utgjorde 15 procent (12). Ökningen orsakas av ökad produktion och fler produktionsenheter, men dämpas av åtgärder för att minska antalet kassationer och förbättra avfallshanteringen.

Under verksamhetsåret återvanns cirka 50 procent av avfallet som material och 25 procent som energi. Deponeringen av avfall minskade från 15 till 10 procent och till detta bidrog Nolato Jaycares enheter i Portsmouth och Newcastle på ett positivt sätt. Inom ramarna för införandet av ISO 14001 genomfördes bättre källsortering och ökad intern återvinning. I Newcastle minskade mängden avfall till deponi med 57 procent och avfallskostnaden med ungefär 50.000 SEK.

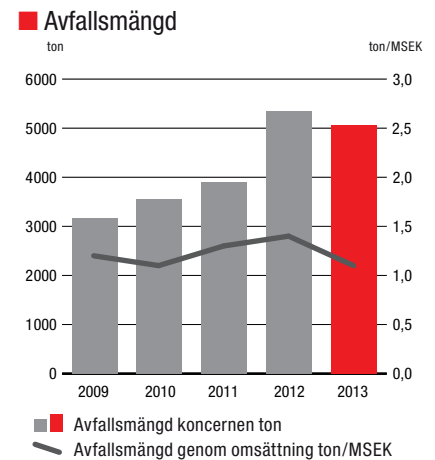
Ett annat positivt exempel på systematiskt arbete med avfallsfrågorna finns vid Nolato MediTor där man under en treårsperiod sänkt kassationen från 5,7 procent till 3,7 procent. En ny robot i doppformningen kommer att ytterligare minska kassationen.

Kostnaderna för den externa hanteringen av avfallet uppgick under året till 2,7 MSEK (2,8).

Transporter

Under 2013 genomfördes ett antal åtgärder för att minska miljöpåverkan av gods-transporter och tjänsteresor:

- Tillämpning av Eco-driving och byte till fordon och tjänstebilar med lägre bränsleförbrukning. Policy för persontransporter med tåg i Storbritannien.
- Utökad användning av videokonferenser.
- Ökad fyllnadsgrad i lastbilarna och koordinerade transporter.
- Förpackningsprojekt hos Nolato Jaycare som minskar antalet transporter (se nedan).
- Genom att kunderna själva kan applicera extruderade skärmande packningar, kan transporter av skrymmande och/eller tunga produkter till och från Nolato Silikon teknik reduceras.

Förpackningsprojekt med miljöfördelar

Nolato Jaycare i Portsmouth levererar varje år 16 miljoner plastburkar för läkemedel till en kund i Italien.

Huvudsakligen rör det sig om två storlekar av burkar, 57 respektive 110 ml.

Produkterna förpackas i standardkartonger som placeras på träpallar som lastas på lastbilar som kör sammanlagt 120.000 kilometer på ett år.

Kartongerna kastas av kunden innan burkarna tas in i produktionsanläggningen och sammanlagt rör det sig om mer än 22.000 kartonger och 30 leveranser per år.

Under 2013 inleddes ett projekt med målen att ta bort kartongerna, att bidra till bättre lagerhantering hos kunden, att öka antalet burkar per pall, samt att minska antalet transporter.

Genom att förpacka burkarna med hjälp av krympfilm kunde pappkartongerna elimineras och de inledande försöken visade att det gick utmärkt att ansluta förpackningsutrustningen direkt till formsprutningsmaskinen.

500.000 burkar har skickats till kunden för utvärdering och under 2014 kommer förbättringen att införas i full skala.

Ur kostnads-, logistik- och miljösynpunkt ger projektet flera fördelar:

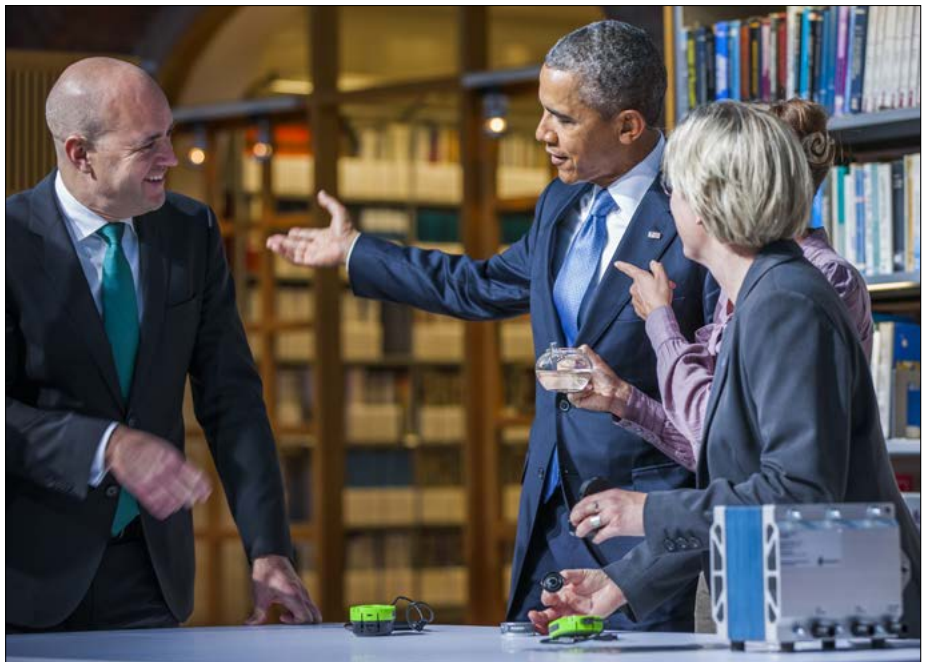
- Antalet burkar per pall ökar med flera tusen.
- Antalet kartonger minskar med cirka 20.000 per år och antalet pallar minskar med cirka 500.
- Transporterna minskar med cirka 32.000 km per år.

Miljöanpassade produkter

I samarbetet kring produkterna med kunderna arbetar Nolato med konceptutveckling, design, materialval, konstruktion, prototyper, produktionsverktyg, volymproduktion och vidareförädling. Produkternas miljöprestanda har blivit allt viktigare och det gäller bland annat mobiltelefoner, komponenter till fordon, vitvaror och motorsågar, samt läkemedelsförpackningar och medicintekniska produkter. Ur affärsstrategiskt perspektiv är det viktigt för oss att vara aktiva inom miljöanpassad produktutveckling. Här är några exempel på projekt och existerande produkter:

- Vid Nolato i Kina pågår utvecklingsprojekt kring ökad användning av återvunnen plast och vattenbaserade lacker till mobiltelefoner och höljen till batterier. Andra åtgärder är att minska användningen av miljöfarliga kemikalier i produkterna. Ett exempel på detta är utfasning av halogenerade flamskyddsmedel och restriktioner kring användning av PVC.
- Vid Nolato Plastteknik undersöker man möjligheterna att ersätta kromning av plastdetaljer med annan teknik. Vidare fortsätter utvecklingsprojekten kring användning av träfiber och plast i kompositmaterial som används som komponenter i fordon. Bolaget har nyligen utvecklat en ny typ av vattenspridare som minskar vattenförbrukningen i toaletter.
- Plaster ersätter andra material i fordon, hushållsmaskiner och motorsågar. Resultatet blir exempelvis minskad vikt och bränsleförbrukning. Sådan produktutveckling sker bland annat vid Nolato Plastteknik och Nolato Gota. En produkt som funnits några år i sortimentet är plastbackar av återvunnen plast som används av KappAhl för transport av kläder.
- Nolato Jaycare i Newcastle bedriver projekt för att minska PCV-användningen. I Portsmouth har man förutom förpackningsprojektet (se sidan 14) arbetat med att minska innehållet av polymerer i vissa plastflaskor.
- Nolato Gota och Nolato Lövepac har utvecklat komponenter som ingår i Volvo Cars nya motorfamilj *Drive-E*. Målet är en ny generation av starka och bränslesnåla motorer och de första motorerna finns nu i Volvos bilar. Motorerna är cirka 20 procent mer energieffektiva än sina föregångare.
- Nolato MediTor har lanserat miljöanpassade andningsblåsor med lägre polymeranvändning och minskat koldioxidavtryck.
- Nolato deltar i utvecklingen av produkter inom miljöteknik, exempelvis bränsleceller.
- Nolato Cerbo tillverkar och fortsätter att utveckla läkemedelsförpackningar med mindre mängd plast och därmed lägre koldioxidavtryck.

I samband med att USA:s president Barack Obama gästade Sverige besöktes Tekniska Högskolan i Stockholm. Där informerades han bland annat om bränslecellsteknik från utvecklingsföretagen myFC och PowerCell. I bägge produkterna är väsentliga delar tillverkade av Nolato. På bilden samtalar President Obama med statsminister Fredrik Reinfeldt och forskarna Rakel Wreland Lindström och Carina Lagergren.

Socialt ansvar

Medarbetare i tre världsdelar

Nolato har produktionsverksamhet vid cirka tjugo anläggningar i tre världsdelar. Att i ett globalt perspektiv attrahera, rekrytera, utveckla och behålla engagerade och kompetenta medarbetare är en förutsättning för att vi ska kunna utvecklas och vara ett fortsatt framgångsrikt företag. Koncernen arbetar bland annat med ledarutveckling, utbildning av medarbetare, mångfald samt med frågor som rör hälsa och säkerhet.

Under 2013 uppgick medelantalet anställda i Nolato till 9.357 (8.421). Det ökade antalet anställda beror i huvudsak på Nolato Telecoms verksamhet i Kina och är en följd av högre produktionsvolymer. 91 procent (90) av medarbetarna var anställda utanför Sverige och Nolato hade under året mer än 7.500 medarbetare i Kina.

Samtliga enheter är helägda av Nolato och följer fullt ut riktlinjerna i Nolatos Grundbultar, uppförandekod och miljöpolicy. Det praktiska arbetet med personalfrågor i koncernen är decentraliserat. Varje enskilt koncernbolag har därmed ansvar för att hantera dessa frågor på ett sätt som stämmer överens med koncernens riktlinjer och med respektive lands lagstiftning och kultur.

Alla har rätt att låta sig företrädas

Samtliga anställda i Nolato har rätt att företrädas av fackföreningar, liksom rätt till kollektivavtal. Vid 12 enheter i Sverige och Kina omfattas samtliga de anställda av kollektivavtal. Vid enheterna i övriga länder finns inte några fackföreningar eller kollektivavtal, vilket speglar den normala situationen i dessa länder.

Mänskliga rättigheter

Nolatos uppförandekod ger vägledning i frågor som rör mänskliga rättigheter och koncernens medarbetare får regelbundet information om vad som gäller inom området. I samband med att ”whistle blowing” infördes under 2012 och 2013 fick i stort sett samtliga medarbetare en genomgång av hur vi ser på oegentligheter kring affäretik, diskriminering, barnarbete och tvångsarbete – både hos Nolato och våra leverantörer. Några avvikelser mot uppförandekoden identifierades inte under 2013.

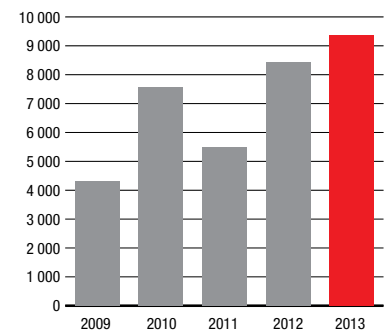
Inom Nolato är jämställdhetsarbetet decentraliserat och bedrivs enligt de enskilda bolagens jämställdhetsplaner. Andelen kvinnor bland de anställda var under året 57 procent (62). Det finns inga kvinnor i Nolatos koncernledning. Andelen kvinnor i styrelsen var 30 procent (30).

Utbildning och personlig utveckling

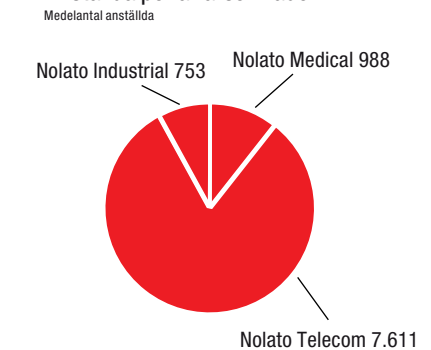
Nolatos affärsstrategi bygger på att vi har tillgång till kvalificerade och välutbildade medarbetare. Kunskaperna måste hållas aktuella och fördjupas och utbildningar genomförs därför regelbundet. Under 2013 deltog medarbetarna i 166.000 (92.000) utbildningstimmar, vilket motsvarar ungefär 18 (11) timmar per anställd. Särskilt stora utbildningsinsatser genomfördes vid koncernens enheter i Kina, men även vid Nolato MediTech och Nolato Hungary.

Under året deltog cirka 1.400 medarbetare i utvecklingssamtal, karriärutveckling eller annan bedömning av den egna arbetsinsatsen. Medarbetarenkäter genomförs regelbundet vid flera av koncernens enheter. Under 2013 genomfördes en handfull enkäter, varav den mest omfattande vid Nolato Beijing.

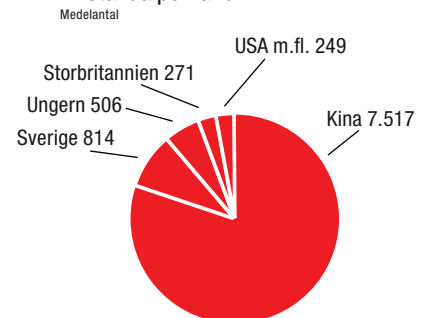
■ Medelantalet anställda

■ Anställda per affärsområde

■ Anställda per land

Hälsa och säkerhet

Koncernmålet kring hälsa och säkerhet syftar till att minska antalet arbetsolycksfall och arbetsrelaterade sjukdomar, samt att skapa bättre förståelse för de bakomliggande orsakerna till skador och sjukdomar. Det förebyggande arbetet är viktigt och vid majoriteten av anläggningarna genomfördes under året olika typer av arbetsmiljömätningar, skyddsronder, riskanalyser, hälsoundersökningar och utbildningar. Formella skyddskommittéer finns vid 90 procent av enheterna, vilket motsvarar 98 procent av medarbetarna.

Miljö- och arbetsmiljöutbildningar genomförs regelbundet och under 2013 deltog varje anställd i medeltal i 5,4 (4,2) timmars utbildning. Inom arbetsmiljöområdet rörde det sig bland annat om Första Hjälp, brandskydd, säkerhet, tillämpning av OHSAS 18001 samt kemiska hälsorisker.

Standarden för hälsa och säkerhet på arbetsplatserna (OHSAS 18001) introduceras efterhand inom Nolato. Under året certifierades Lövepac Convertings anläggningar i Kina och sedan tidigare är Nolato Beijing certifierat. Flera enheter arbetar för närvarande med att införa OHSAS 18001.

Under 2013 inträffade 44 (64) arbetsolyckor som resulterade i minst en dags frånvaro (LWC – Lost Work Case). Detta motsvarar 0,004 (0,007) olyckor per anställd. Den sammanlagda frånvaron som orsakades av arbetsolyckor uppgick till 381 dagar (755). Här var det framförallt några långtidssjukskrivningar i Ungern och Kina som bidrog till frånvaron. De vanligaste orsakerna till olycksfall var vid arbete med maskiner och utrustningar, samt fall och halkolyckor.

Under senare år har vi blivit allt bättre på att registrera händelser (*near misses*) som skulle kunna orsaka en arbetsplatsolycka. Rapporteringssystem finns nu vid samtliga enheter och vi kan analysera de underliggande orsakerna till olyckor. Antalet registrerade händelser har ökat från 150 under 2011 till 607 under 2013, något som vi tolkar som ökad medvetenhet om risker och inte att arbetsmiljön har försämrats. Orsakerna till *near misses* stämmer väl överens med orsakerna till arbetsplatsolyckorna. Bakom varje inträffad olycka ligger ett betydande antal händelser, något som bekräftas av erfarenheter från internationell statistik.

Employee Care Program

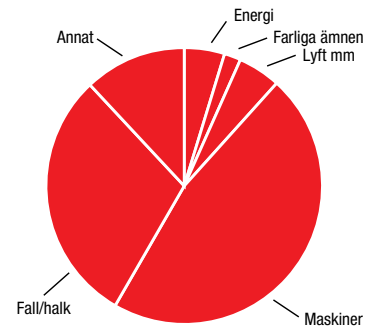
En stor del av Nolatos medarbetare i Beijing är tillfälligt anställda via bemanningsföretag, något som hänger samman med korta produktcykler och starkt varierande produktionsvolym. Villkoren för dessa medarbetare är desamma som för de fast anställda. Sedan cirka ett år görs särskilda insatser för att attrahera, behålla och utveckla både de fast och tillfälligt anställda. Aktiviteterna samlas under begreppet *Employee Care Program* och omfattar bland annat:

- Satsning på hälsa och säkerhet genom utbildningar, information och tävlingar.
- Avbrott för gymnastik två gånger per arbetspass.
- Lokaler för pauser under arbetstiden och egna skåp för personliga tillhörigheter.
- Möjlighet att delta i undervisning i engelska och japanska.
- Nyhetsbrev och förbättrad intern information.
- Medarbetarenkäter som kompletteras av ett forum där medarbetare får diskutera med bolagets VD. Synpunkterna har resulterat i konkreta åtgärder som ny matsal, fler maträtter och ytterligare en kostnadsfri måltid per dag.
- Aktiviteter för en intressantare fritid. Det kan röra sig om bussresor till centrala Beijing under söndagarna, tävlingar i handarbete och tillgång till Internet.

Pausgymnastik i Beijing.

Orsaker till arbetsolyckor

Arbetsrelaterade olyckor

År	2010	2011	2012	2013
LWC (frånvaro ≥1 dag)	44	28	64	34
Arbetsolyckor per anställd	0,006	0,005	0,007	0,004

Affärspartners och andra intressenter

God affärsetik

I enlighet med den tionde principen i *FN Global Compact* och Nolatos uppförandekod ska våra affärsprinciper kännetecknas av integritet och ansvarstagande. Som ett självklart koncernmål har vi nolltolerans kring mutor, korruption och kartellbildning. För ett globalt företag är dessa frågor komplexa och synen på vad som är normala affärsprinciper varierar mellan olika länder och kulturer.

Vi använder oss av följande metoder för att styra och följa upp Nolatos affärsprinciper:

- Vi kommunicerar gemensamma värderingar i form av Nolatos uppförandekod. Ledningarna för koncernens bolag har ansvaret att föra värderingarna vidare inom sin organisation.

- Vi följer löpande upp kostnader, utgifter och intäkter.

- Vi är särskilt uppmärksamma på etiska frågor i relationer med affärspartners. Normal affärssed i varje land ska beaktas, men om affärsprinciperna inte stämmer överens med Nolatos uppförandekod så ska vi avstå från affären eller vidta andra relevanta åtgärder.

- Med hjälp av checklistor från *FN Global Compact* gör vi årliga utvärderingar hur bolagen arbetar för att motverka mutor. Årets utvärdering visar att mycket av arbetet sker inom ramarna för Nolatos uppförandekod och målgrupperna är huvudsakligen anställda, leverantörer, kunder och myndigheter. Flera av bolagen har etablerat detaljerade policys och riktlinjer kring bland annat gåvor, representation och omkostnader och rapporterar att de är fortsatt aktiva för att motverka korruption.

- Ett system för *whistleblowing* är infört inom koncernen, alltså en möjlighet för medarbetare att under sekretess rapportera oegentligheter.

Något fall av mutor, korruption eller kartellbildning identifierades inte under året.

Kunderna ställer krav

Nolato har kunder inom branscher där aspekter som rör miljö, arbetsmiljö och etik anses viktiga. Detta gäller bland annat fordons-, livsmedels-, telekom- och läkemedelsindustrin. Kraven omfattar hela hållbarhetsområdet och från att tyngdpunkten tidigare låg på miljörisiker har frågor som rör socialt ansvar och etik blivit allt viktigare.

Ungefär 95 procent av koncernens enheter rapporterar kundkrav inom hållbar utveckling och under 2013 blev två tredjedelar av anläggningarna utvärderade eller reviderade av kunderna. Resultaten av utvärderingarna blev utmärkt och vi tar med oss metoder och kriterier i utvärderingen av våra leverantörer.

Några av Nolatos kunder har system där kunden kvalificerar sig för ett certifikat. Ett exempel är *Sony Green Partner* där Lövepac Converting i Kina blev godkänt under året och där Nolato Beijing sedan tidigare har detta certifikat.

För mer information om kundkrav, se tabellen nedan.

Utvärdering av leverantörer

En betydande andel av Nolatos leverantörer utgörs av globala koncerner, inom polymer- och kemiindustrin. Sådana företag har ofta ett avancerat CR-arbete och utgör därför inte de primära målen för våra utvärderingar. Fokus ligger framför allt på nya leverantörer och leverantörer där vi har identifierat någon typ av risk inom hållbar utveckling.

Ett av de koncernövergripande hållbarhetsmålen gäller ökat fokus på leverantörernas hållbarhetsarbete. Leverantörerna tar del av Nolatos uppförandekod och kompletterade kravspecifikationer och uppföljning görs genom frågeformulär och revisioner. Frågeformuläret *Nolato Ethical Audit Questionnaire* utgör grunden för vårt sätt att utvärdera leverantörer.

Utöver de revisorer som redan finns inom Nolato, utbildades under 2013 ett tjugotal revisorer i Kina kring revision av miljö och socialt ansvar. I Storbritannien utbildades en handfull revisorer med inriktning på miljörevision. Under året utvärderades närmare 80 leverantörer via frågeformulär och 29 via platsbesök eller revisioner. Kriterierna för vilka leverantörer som väljs ut varierar inom koncernen, men oftast är det nya leverantörer, nyckelleverantörer, eller leverantörer med särskilda risker, som selekteras för uppföljning.

Baserat på resultaten av genomförda utvärderingar har vi inte identifierat några särskilda risker kring miljö och socialt ansvar.

Investerare

Nolatos hållbarhetsarbete fick, för fjärde året i rad, högsta betyg i Veckans Affärers hållbara portfölj. I Folksam Index för ansvarsfullt företagande kom Nolato på plats 25 bland 250 börsföretag vad gäller miljö och på plats 40 vad gäller mänskliga rättigheter.

Kundkrav	Andel enheter som rapporterar hållbarhetskrav från kunderna (%)	
	2013	2012
Införa miljöledningssystem	32	33
Fasa ut farliga kemikalier	42	48
Efterlevnad av REACH och RoHS	26	14
Produktrelaterad miljöinformation	42	57
Följa kundens uppförandekod/CR-frågor	74	71
Andra krav (inkluderande "conflict minerals")	21	9

Samhällsengagemang

Nolato har kontakter med grannar, skolor, universitet, frivilliga organisationer, myndigheter, idrottsklubbar och kulturella institutioner. Under 2013 förekom många kontakter med skolor och universitet och det vanligaste var studiebesök. I ett tiotal fall rörde det sig om examensarbeten inom områden som nanoteknologi, kvalitets-system, flexibel inlärning och organisa-

tionsteori. Nolato hade under 2013 ett fortsatt samarbete i hållbarhetsfrågor med Internationella Miljöinstitutet (IIIEE) vid Lunds Universitet.

I Ungern har anställningen av medarbetare med olika typer av funktionsnedsättning tagits emot mycket positivt av lokalsamhället och myndigheterna. Personer som är syn- och hörselskadade har genom anställningen fått ökad livskvalitet,

samtidigt som de gör utmärkta arbetsinsatser i bolagets produktion.

Vi ger ekonomiska bidrag till skolor, sjukvård, idrottsklubbar och samhällsaktiviteter och i många fall är engagemanget långsiktigt och engagerar många av våra medarbetare. Ett aktuellt exempel är ”Building Hope Together” i Kina.

Building hope together

”Nolato har varit närvarande i Beijing i mer än tolv år och många av de tusentals medarbetare som arbetar, eller har arbetat, hos oss kommer från små och i vissa fall fattiga byar i Kina”, säger Jörgen Karlsson, som är VD för Nolato Beijing. ”Vi känner nu att det är dags att ge något tillbaka och har engagerat oss i Daxiwan Town Central Primary School”.

Grundskolan, som har 150 elever och 23 lärare, ligger i ett fattigt område cirka tre timmar från Beijing och saknade i stort sett datorer. Nolato såg möjligheter att förbättra utbildningen och lärarnas arbetsförhållanden och har etablerat ett långsiktigt samarbete med skolan.

”Under 2013 bidrog vi med 20 datorer, skrivbord till lärarna, skrivare och kopieringsmaskiner. Vi är övertygade om att utrustningen kommer att

göra nytta och i ett andra steg ökar vi kontakterna mellan skolan och Nolato. Exempelvis genom att lärare besöker oss och att vi får visa vad vi arbetar med och hur våra arbetsplatser ser ut. Vi planerar

också att bidra med ytterligare utrustning till skolan, exempelvis projektorer. Skolan engagerar verkligen många av våra medarbetare”, avslutar Jörgen.

Ekonomiskt ansvar

Ett framgångsrikt år

Nolato har de senaste åren fokuserat på att skapa en balanserad koncernstruktur med tre affärsområden, vilket skett tillsammans med en kontinuerlig förstärkning av lönsamheten. Den strategiska inriktningen har bland annat medfört en rad lyckade förvärv inom Nolato Medical.

År 2013 var framgångsrikt för Nolato och omsättningen ökade med 17 procent till 4.522 MSEK. Rörelseresultatet (EBITA) steg med 41 procent till 427 MSEK och resultat per aktie ökade till 11,94 SEK. Kassaflödet efter investeringar var starkt och uppgick till 362 MSEK, exklusive förvärv och avyttring.

Hållbar utveckling och ekonomi

Under 2013 investerade Nolato 13,3 MSEK (11,4) i åtgärder som avsåg minskad miljöpåverkan och bättre arbetsmiljö. De största investeringarna gjordes inom energiområdet och ungefär en fjärdedel av investeringarna rörde förbättrad arbetsmiljö. Investeringar som rör energi-effektivisering ligger fortsatt på en hög nivå och avser bland annat nya utrustningar och effektivare belysning.

Miljökostnaderna uppgick till 13,9 MSEK (6,0) och här är det kostnaderna för driften av reningsanläggningarna för lösningsmedel i Beijing, samt omhändertagande av avfall, som dominerar. Kostnader för miljösamordnare, miljöledningssystem, rapportering till myndigheter och annan administrativ verksamhet står för ungefär en femtedel av kostnaderna. Under året genererade miljöförbättrande åtgärder kostnadsbesparingar på 3,2 MSEK (2,0). Besparingarna uppkom framförallt genom effektivare energianvändning och förbättrad avfallshantering.

Ekonomiskt värde för intressenter

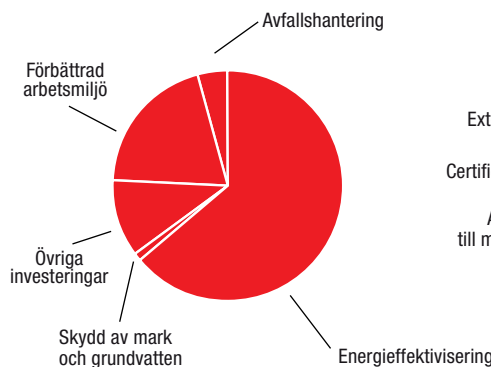
Nolatos verksamhet skapar ett ekonomiskt värde som fördelas mellan olika intressenter. Det rör sig exempelvis om leverantörer, anställda, aktieägare, kreditgivare och samhället. (Se tabell till höger.)

Finansiella nyckeltal

MSEK (om inte annat anges)	2013	2012
Nettoomsättning	4.522	3.874
Rörelseresultat (EBITA)	427	303
EBITA-marginal %	9,4	7,8
Resultat efter finansiella poster	403	272
Resultat efter skatt	314	202
Avkastning på sysselsatt kapital %	26,7	19,4
Avkastning på eget kapital %	24,9	17,7
Finansiell nettotillgång (+) / nettoskuld (-)	122	- 113
Soliditet %	52	44
Resultat per aktie SEK	11,94	7,68
Utdelning per aktie	8,00	6,00
Medelantal anställda	9.357	8.421

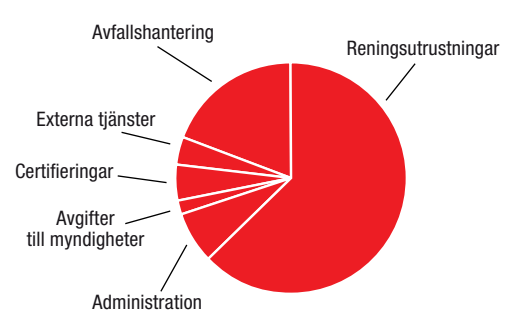
Miljöinvesteringar

MSEK

Miljökostnader

MSEK

Ekonomiskt värde för intressenter

Intressent	2013	2012	Kommentar
Leverantörer	2 438	1 984	Ersättning för material och tjänster (råmaterial och förbrukningsmaterial)
Anställda	1 095	1 012	Löner och förmåner
Aktieägare	210	158	Utdelning
Kreditgivare	8	15	Räntekostnader
Samhället	89	70	Redovisad effektiv skatt koncernen
Summa	3 840	3 238	

Risker inom hållbar utveckling

I Nolatos strategi ingår att genom aktiv och planerad riskhantering fortlöpande minimera riskerna i verksamheten, samtidigt som vi tillvaratar de affärsmöjligheter som ett kontrollerat risktagande innebär. Huvudsakliga inslag i riskhanteringen är identifiering, värdering, styrning, rapportering, övervakning och kontroll. För olika typer av väsentliga risker finns rutiner för att acceptera, reducera eller eliminera risken.

I Nolatos årsredovisning för 2013 ges detaljerad information om operationella och finansiella risker. Inom hållbarhetsområdet har vi identifierat ett antal risker som kan ha betydelse för koncernens finansiella ställning. Mer krävande miljölagstiftning, skatter, avgifter och andra krav inom miljöområdet kan orsaka betydande kostnader för industriella verksamheter. Även ur ett affärsmässigt perspektiv finns det risker kring miljö och socialt ansvar som uppmärksammats under senare år, framförallt med fokus på produktion i utvecklingsländer. Nolato gör regelbundet riskbedömningar i de länder där vi har verksamhet. Målsättningen är att så tidigt som möjligt identifiera nya risker och/eller kostnader inom miljö, etik och socialt ansvar.

Miljölagstiftning

Nolatos produktionsenheter har de tillstånd som krävs för verksamheterna och några mer omfattande ansökningar om förnyelse av tillstånd är inte planerade under 2014. Vid anläggningen i Beijing har skärpta myndighetskrav kring reduktion av lösningsmedelutsläpp till atmosfären introducerats. Investering i reningsutrustning som kompletterar befintlig utrustning kommer att göras. Detta innebär för

närvarande inte väsentliga kostnader för koncernen, men med tanke på luftförureningssituationen i Beijing finns det risk att kraven på miljöområdet ökar efterhand.

Koncernens enheter uppfyller, där det är tillämpligt, kraven i kemikalielagstiftningen REACH, produktlagstiftningen RoHS, producentansvar för förpackningsavfall och annan relevant lagstiftning inom miljö och arbetsmiljö. Vi ser för närvarande inga ökande risker med avseende på ny eller förändrad lagstiftning.

Förorenad mark och farliga ämnen i byggnader

Någon förekomst av förorenad mark är inte känd, det finns inte heller några krav på undersökningar eller saneringar. I Sverige har tre av anläggningarna blivit klassificerade enligt miljömyndigheternas Mifo-metodik. Riskbedömningen är av administrativ karaktär och bygger inte på faktiska provtagningar av mark och grundvatten. Samtliga anläggningarna är i den lägsta riskklassen är inte prioriterade av myndigheterna för ytterligare åtgärder.

Farliga ämnen som asbest förekommer i några enstaka byggnader och föranleder endast åtgärder i samband med större ombyggnationer eller renoveringsåtgärder. PCB-inventering har genomförts i de svenska verksamheterna där mindre mängder av de miljöfarliga ämnena identifierades. Sanering har genomförts enligt den svenska miljölagstiftningen.

Miljöanpassning av produkter

Intresset för miljöanpassade produkter ökar i samhället och som en affärsmässig risk kan identifieras att företagets sortiment skulle kunna innehålla produkter som inte längre accepteras av kunderna.

Som underleverantör har Nolato begränsade möjligheter att möta denna risk, då de flesta produkterna tillverkas på uppdrag av kunderna. Nolato samarbetar emellertid nära dessa och följer kontinuerligt utvecklingen för att kunna initiera utbyte av farliga ämnen, introduktion av mer miljöanpassade polymerer, samt utveckling av nya produkter.

Klimatrelaterade risker

En av koncernens anläggningar är lokaliserad till ett område där framtida klimatförändringar kan orsaka skred (Göteborg). Vi följer här de risk- och sårbarhetsanalyser som utförs av myndigheterna.

Klimatförändringen är viktig för Nolato och på sidan 12 ges en översikt av hur koncernen arbetar med att minska sitt koldioxidavtryck. Samtidigt gäller det att ha beredskap för hur klimatförändringarna kan komma att påverka verksamheten ur ett ekonomiskt perspektiv. Det kan röra sig om skador på anläggningar och infrastruktur, men också aspekter som rör tillgång till råvaror, förhållanden hos leverantörer och förändrat kundbeteende. Skatter, avgifter och utsläppsbegränsningar kan naturligtvis också påverka Nolato.

Många aktiviteter under ett år

Under ett år hinner det hända mycket inom hållbarhetsområdet vid Nolatos anläggningar och här följer ett axplock av initiativ och aktiviteter från Europa, Kina och USA. Mer att läsa om aktiviteterna finns på andra ställen i hållbarhetsredovisningen.

Sverige

■ Vid Nolato Polymer har investerat i två nya formsprutor med låg energiförbrukning. I Torekov har man installerat ett system som behandlar och renar kylvattnet. Vidare planerar man för installation av geotermisk energi.

■ Vid Nolato MediTech i Hörby och Lomma har arbetet med *Medical Excellence* utvecklats vidare med en utbildningsdag för samtliga anställda och med närmare 1.300 förbättringar som implementerats. I Hörby har mer än 90 förbättringar inom miljö och säkerhet genomförts. Kassationen har sjunkit till den lägsta nivån hittills och nyckeltalet för energiförbrukningen minskade med 7 procent.

■ För att minska transporter och komma närmare kunderna har Nolato Silikon teknik flyttat en del av produktionen från Hallsberg till Peking.

■ Nolato MediTor i Torekov har minskat kassationerna och installerat en effektivare och mer miljöanpassad dopningsanläggning. Vidare har antalet tillbud på arbetsplatserna minskat, hela personalen hälsoundersökts och ett elektroniskt system för hantering av säkerhetsdatablad har införts.

■ Nolato Gota i Götene arbetar med att efterhand byta ut äldre utrustningar till nya och mer energieffektiva. Under året byttes tre formsprutor ut och man räknar med att de nya är 30 procent mer energieffektiva. Nolato Gotas stipendier för elever vid kommunens skolor utannonserades för första gången 2013. Planering

för övergång från eldningsolja till uppvärmning med pellets pågår.

■ Vid Nolato Cerbo i Trollhättan minskade energiförbrukningen med 700 MWh. Sjukfrånvaron sjönk till 2,7 procent vilket får betraktas som lågt i Sverige. Arbetet med Lean, visualisering av aktiviteter och resultat, samt arbetet i förbättringsgrupperna, påverkade många av anläggningens nyckeltal i positiv riktning.

■ Vid Nolato Plastteknik i Göteborg installerades flera nya energieffektiva produktionsutrustningar och två ECO-transformatorer. I viktiga produkter har materialanvändningen (plast) reducerats.

■ Nolato Hertila i Åstorp klarade inspektioner från miljö- och brandmyndigheterna på ett framgångsrikt sätt. Efter att under flera år ha delat ledningssystem med Nolato Polymer certifierades enheten separat enligt ISO 9001 och ISO 14001.

Ungern och Rumänien

■ Nolato Hungary i Mosonmagyaróvár genomförde åtgärder för att minska vatten- och energiförbrukningen och mängden avfall. Delar av personalen deltog i förebyggande aktiviteter kring Donau för att skydda mot översvämning under en vecka sommaren 2013. Integrationen av funktionshandikappade medarbetare fortsatte och aktiviteter för att införa OHSAS 18001 har påbörjats.

■ Vid Nolato Romania i Negoiesti minskade energiförbrukningen och arbetet med att införa OHSAS 18001 inleddes.

Storbritannien

■ Nolato Jaycares anläggningar i Portsmouth och Newcastle certifierades enligt ISO 14001. I Portsmouth genomfördes aktiviteter som minskade energianvändningen och avfallsmängden. Ett projekt med en kund inleddes som kommer att resultera i betydande minskning av antalet

förpackningar, pallar och transporter (se sid 14). I Newcastle förbättrades avfallshandlingen och återvinningen, vilket minskade mängden avfall till deponi med 57 procent.

Kina

■ Vid Nolato Beijing genomfördes under 2013 många åtgärder som redovisas på andra ställen i hållbarhetsredovisningen. Några höjdpunkter är: *Employee Care Program* med inriktning på att skapa bra och stimulerande arbetsmiljö för medarbetarna och *Building Hope Together*, där bolaget stöder en skola i ett fattigt område utanför Peking. Vidare har arbetet med att minska energi- och vattenförbrukningen fortsatt och leverantörer har reviderats med avseende på hållbar utveckling. Nolato Beijing erhöll under året utmärkelsen "The Best Practice Activity Safety Award 2013" av Beijing Development Areas arbetsmiljöavdelning.

■ Nolato Lövepac i Beijing och Shenzen blev certifierade enligt OHSAS 18001 och blev godkända som *Sony Green Partner*. Ett program för förbättringsförslag från de anställda etablerades. Vidare lanserades "Lövepac Newsletter".

USA

■ Nolato Contour i Baldwin ökade aktiviteten kring leverantörsbedömningarna och lade mer fokus på frågor kring miljö och socialt ansvar. Ökad återvinning minskade avfallsmängden från 95 ton under 2012 till 30 ton under 2013.

Om hållbarhetsredovisningen

Fokus på väsentligheter

Nolatos hållbarhetsredovisning för 2013 omfattar aspekter som rör miljö, arbetsmiljö, sociala frågor och affäretik. Ambitionen är att redovisningen, tillsammans med kompletterande information, ska ge medarbetare och externa intressenter en transparent bild av bolagets aktiviteter inom hållbarhetsområdet (CR) och hur dessa samspelar med affärsverksamheten. En nyhet för året är att vi påbörjat anpassningen av redovisningen till GRI:s nya riktlinjer G4, något som bland annat innebär ökat fokus på aspekter som är väsentliga för Nolato och koncernens intressenter. Vi hoppas att redovisningen är av intresse och vi välkomnar kommentarer och förslag till framtida förbättringar.

Alla enheter som tillhörde Nolato under 2013 ingår i redovisningen med undantag för enheten i Malaysia, som är inhyrd hos en underleverantör. Anläggningen i Sunne som avyttrades under året ingår inte i redovisningen. Detsamma gäller en anläggning i Indien där det under året inte varit någon verksamhet. Sammanlagt har 19 produktionsanläggningar bidragit med data.

Redovisningsprinciper

Varje produktionsenhet bidrar med kvantitativ och kvalitativ information enligt Nolatos formulär för hållbarhetsredovisning. Chefen för respektive bolag/enhet är ansvarig för kvalitetssäkring av den information som lämnas in. Årets prestanda jämförs och verifieras med föregående års uppgifter. Ytterligare kvalitetskontroller görs i samband med intervjuer och platsbesök.

Utsläppen av koldioxid, svaveldioxid och kväveoxider från den direkta energianvändningen görs med hjälp av omräkningsfaktorer. Dessa baseras på energiinnehållet och kvaliteten på de bränslen som används. Utsläppen av koldioxid från den indirekta energianvändningen (huvudsakligen elektricitet) baseras på utsläppsdata från *Greenhouse Gas Protocol Initiative (GHG Protocol)* för de länder där Nolato

har verksamheter. Information om utsläpp av VOC (lösningsmedel, färg, lacker) baseras huvudsakligen på massbalansberäkningar. I årets redovisning har vi, jämfört

med föregående redovisning, korrigerat data för utsläpp av VOC och kostnader för rening vid anläggningen i Beijing, Kina (se sid 12 och 20).

Bolag/anläggning	Land	Antal anställda	Byggnadsyta (m ²)	Etabliringsår	Tillstånd enligt miljölagstiftningen	Signifikans för hållbarhetsredovisningen
Nolato Beijing, Beijing	Kina	6 842	33882	2001	Ja	Hög
Nolato Hungary, Masonmagyarovar	Ungern	506	11500	2000	Ja	Hög
Lövepac Converting, Beijing	Kina	675	4721	2000	Nej	Hög
Lövepac Converting, Shenzhen	Kina		2580	2008	Nej	Hög
Nolato Romania, Negoiesti	Rumänien	29	2960	2010	Ja	Medelhög
Nolato Polymer, Torekov/Ängelholm	Sverige	72	11035	1973, 1995	Ja	Medelhög
Nolato Jaycare, Portsmouth	UK	271	11132	1986	Ja	Medelhög
Nolato Jaycare, Newcastle	UK		4790	1998	Ja	Medelhög
Nolato MediTech, Hörby	Sverige	175	7000	1999	Ja	Medelhög
Nolato MediTech, Lomma	Sverige		5000	1980	Ja	Medelhög
Nolato Cerbo, Trollhättan	Sverige	110	11000	1971	Ja	Medelhög
Nolato MediTor, Torekov	Sverige	56	3948	1973	Ja	Medelhög
Nolato Gota, Götene	Sverige	107	21000	1965	Ja	Medelhög
Nolato Contour, Baldwin	USA	167	8631	1993	Ja	Medelhög
Nolato Plastteknik, Göteborg	Sverige	102	13000	1980	Ja	Medelhög
Nolato Lövepac, Skånes Fagerhult	Sverige	40	4200	1968	Nej	Låg
Nolato Hertila, Åstorp	Sverige	23	4474	2000	Ja	Låg
Nolato Silikonteknik, Hallsberg	Sverige	36	2500	1995	Ja	Låg

Nolato och GRI

Anpassning till *GRI G4* har påbörjats. Organisationen bakom *GRI (Global Reporting Initiative)* har fastställt frivilliga övergripande riktlinjer för hur företag och andra organisationer ska rapportera om sina aktiviteter inom hållbar utveckling. Under 2013 ersattes riktlinjerna i version G3.1 av version G4 och redovisande organisationer förväntas att senast i december 2015 ha anpassat sig till de nya riktlinjerna. Redovisning enligt *GRI* ska ha fokus på hållbarhetsaspekter som är väsentliga för organisationen och dess intressenter. Redovisningen ska ge en komplett, balan-

serad, jämförbar, noggrann och trovärdig bild av organisationens utveckling inom hållbarhetsområdet. Den ska omfatta såväl positiva som negativa aspekter.

I årets hållbarhetsredovisning har vi påbörjat anpassningen till *GRI G4*, något som kommer att fortsätta under 2015. Vi har bland annat utökat avsnitten kring strategi, analys och väsentlighet (materialitet), samt kompletterat informationen kring några nyckelindikatorer.

Nolato har valt att redovisa enligt *Core* och indikatorerna är anpassade till utvärderingen av aspekter som finns på sidan 7.

Av tabellen nedan framgår i vilken omfattning Nolato arbetar med *GRI G4* och det är bara att konstatera att det återstår en del arbete innan redovisningen kan betraktas som fullständig. För den svenska versionen av hållbarhetsredovisningen använder vi en egen översättning av *GRI G4* då det ännu inte finns någon officiell översättning.

SR i tabellen hänvisar till sidor i hållbarhetsredovisningen och AR hänvisar till årsredovisningen för 2013.

Kärnområden som omfattas av redovisningen (<i>General Standard Disclosures</i>)			
Beteckning enligt GRI	Krav eller indikator	Hänvisning	Extern verifiering
Strategi och analys			
G4-1	Uttalande från VD kring hållbarhetsfrågornas betydelse och Nolatos hållbarhetsstrategi.	SR3; AR6-7	—
G4-2	Beskrivning av de viktigaste effekterna för Nolatos intressenter, risker och möjligheter. Trender, mål och program.	SR7-11	—
Organisationsprofil			
G4-3	Namn på den redovisande organisationen.	Nolato AB (publ)	—
G4-4	Viktiga varumärken, produkter och tjänster.	AR5	—
G4-5	Plats för Nolatos huvudkontor.	Torekov	—
G4-6	Antal länder där Nolato är verksam och andra geografiska områden som är väsentliga med avseende på hållbar utveckling.	SR16, 23; AR4	—
G4-7	Ägarförhållanden och legal form.	AR36-37	—
G4-8	Nolatos marknader och kunder	AR18-29	—
G4-9	Antal anställda, antal verksamheter, nettoomsättning, skulder och tillgångar, kvantitet av sålda produkter.	AR44-55	Ja
G4-10	Anställda (typ av anställning, kön, region, fluktuationer i antalet anställda).	SR16	—
G4-11	Andel anställda som omfattas av kollektivavtal.	SR16	—
G4-12	Beskrivning av Nolatos leverantörskedja.	SR18	—
G4-13	Betydande förändringar under redovisningsperioden (storlek, struktur, ägare, leverantörer).	SR23; AR15	—
G4-14	Beskrivning av hur Nolato tillämpar försiktighetsprincipen.	SR13, 17	—
G4-15	Anslutning till initiativ/åtaganden kring hållbar utveckling.	SR9	—
G4-16	Medlemskap/deltagande i nationella och internationella organisationer.	SR27	—
Väsentliga aspekter och avgränsningar			
G4-17	Bolag som ingår i Nolatos finansiella redovisning. Bolag som ingår i hållbarhetsredovisningen	SR23	—
G4-18	Process för att definiera redovisningens innehåll och avgränsningar.	SR23	—
G4-19	Förteckning över alla väsentliga aspekter som definierar redovisningens innehåll.	SR7	—
G4-20	Motivering till varför aspekterna betraktas som väsentliga inom Nolato. Interna avgränsningar av aspekterna.	SR7-9	—

G4-21	Motivering till varför aspekterna betraktas som väsentliga utanför Nolatos. Externa avgränsningar av aspekterna.	SR7-9	—
G4-22	Kommentarer till korrekationer av tidigare redovisad information.	SR23	—
G4-23	Betydande förändringar jämfört med tidigare redovisningar av väsentliga aspekter och avgränsningar.	Inga betydande förändringar	—
Engagemang med intressenter			
G4-24	Förteckning över intressenter där Nolato är engagerat.	SR9	—
G4-25	Grunderna för identifieringen av intressenter.	SR9	—
G4-26	Beskrivning av Nolatos engagemang med intressenter.	SR8,9,18,19	
G4-27	Nyckelområden i engagemanget med intressenter och hur Nolato hanterar dessa områden.	SR9	—
Redovisningsprofil			
G4-28	Redovisningsperiod.	SR23	
G4-29	Datum för den föregående hållbarhetsredovisningen.	Mars 2013	—
G4-30	Redovisningscykel.	SR23	—
G4-31	Kontaktperson för hållbarhetsredovisningen.	Torbjörn Brorson	—
GRI innehållsförteckning			
G4-32	Referenser till krav och indikatorer i GRI.	Den här förteckningen.	—
G4-33	Policy för extern verifikation av redovisningen.	Ingen extern verifikation.	—
Styrning			
G4-34	Struktur för Nolatos styrning av hållbarhetsarbetet.	SR7-8	—
Etik och integritet			
G4-56	Nolatos grundläggande värden, uppförandekod och policys.	SR8; www.nolato.se/hallbarhet	—
G4-58	Rapporteringsmekanismer för oetiskt beteende, exempelvis whistleblowing	SR10	—

Indikatorer			
Beteckning enligt GRI	Krav eller indikator	Hänvisning	Extern verifiering
Ekonomi			
G4-EC1	Genererat och fördelat ekonomiskt värde	SR20	Ja
G4-EC2	Ekonomiska konsekvenser samt risker och möjligheter som orsakas av klimatförändringen	SR21	—
G4-EC3	Omfattningen av organisationens förmånsbestämda åtaganden.	AR63-64	Ja
G4-EC4	Väsentligt finansiellt stöd från den offentliga sektorn.	Inget under året.	—
Miljöansvar			
Material			
G4-EN1	Materialanvändning förnybara och inte förnybara material.	SR13	—
G4-EN2	Återvunnet material i procent av materialanvändningen.	SR13	—
Energi			
G4-EN3	Direkt energianvändning.	SR11	—
G4-EN4	Indirekt energianvändning.	SR11	—
G4-EN5	Energiintensitet.	SR10,11	—

G4-EN6	Minskning av energianvändningen	SR11,22	—
G4-EN7	Minskning i energiförbrukning hos produkter	SR15	—
Vatten			
G4-EN8	Total vattenanvändning per källa.	SR13	—
Utsläpp			
G4-EN15	Direkta utsläpp av växthusgaser (scope 1).	SR12	—
G4-EN17	Andra indirekta utsläpp av växthusgaser (scope 3).	SR12	—
G4-EN18	Växthusgasintensitet.	SR10,12	—
G4-EN19	Initiativ för att minska utsläppen av växthusgaser.	SR12	—
G4-EN20	Utsläpp av ozonnedbrytande ämnen	SR12	—
G4-EN21	NOx, SO2 och andra betydande luftföroreningar.	SR12	—
Avlopp och avfall			
G4-EN22	Utsläpp till avlopp.	SR13	—
G4-EN23	Avfallsmängd per kategori och behandlingsmetod.	SR14	—
G4-EN24	Antal och volym av betydande spill.	Inga under året	—
Produkter och tjänster			
G4-EN27	Åtgärder för att minska miljöpåverkan från produkter och tjänster, samt resultatet härav.	SR15	—
Efterlevnad			
G4-EN29	Böter och andra sanktioner för överträdelser mot miljölagstiftning och miljöbestämmelser.	SR8	—
Transporter			
G4-EN30	Betydande miljöpåverkan från transporter.	SR14	—
Övergripande			
G4-EN31	Kostnader och investeringar för miljöåtgärder.	SR20	—
Utvärdering av leverantörer			
G4-EN32	Andel nya leverantörer som utvärderades med avseende på miljö.	SR18	—
Socialt ansvar			
G4-LA1	Nyanställda och personalomsättning per åldersgrupp, kön och region	SR16	—
G4-LA5	Deltagande i skyddskommittéer.	SR17	—
G4-LA6	Omfattning av arbetsskador och arbetsrelaterade sjukdomar.	SR17	—
Träning och utbildning			
G4-LA9	Genomsnittligt antal och utbildningstimmar per anställd och år.	SR16	—
G4-LA11	Andel av anställda som deltar i utvecklingssamtal eller motsvarande.	SR16	—
Diversitet och jämställdhet			
G4-LA12	Sammansättning av styrelse och ledning samt uppdelning av andra anställda efter kön, åldersgrupp, etc.	SR16	—
Utvärdering av leverantörer			
G4-LA14	Andel nya leverantörer som utvärderades med avseende på arbetsförhållanden.	SR18	—
Mänskliga rättigheter			
Icke-diskriminering			
G4-HR2	Andelen medarbetare som informerats/utbildats mänskliga rättigheter.	SR10,16	—
G4-HR3	Incidenter kring diskriminering och vidtagna åtgärder.	SR16	—

Föreningsrätt och rätt till kollektivavtal			
G4-HR4	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att föreningsfriheten och rätten till kollektivavtal kan vara väsentligt hotade och åtgärder som vidtagits.	SR18	—
Barnarbete			
G4-HR5	Verksamheter för vilka man uppmärksammat risken för barnarbete och åtgärder som vidtagits.	SR18	—
Tvångsarbete			
G4-HR6	Verksamheter för vilka man uppmärksammat att det finns väsentlig risk för tvångsarbete och åtgärder som vidtagits.	SR18	—
Utvärdering av leverantörer			
G4-HR10	Andel nya leverantörer som utvärderades med avseende på mänskliga rättigheter.	SR18	—
Samhälle			
Lokalsamhällen			
G4-S01	Andel av verksamheten som deltar i samhällsaktiviteter.	SR19,22	—
Antikorruption			
G4-S04	Information och utbildning för att motverka korruption.	SR18	—
G4-S05	Konfirmerade händelser av korruption och vidtagna åtgärder.	Inga registrerade händelser	—
Produktansvar			
G4-PR1	Andel produkter som utvärderas med avseende på hälsa, säkerhet och förbättringspotential.	SR15	—

Global Compact

Nolato följer tio principer kring ansvarsfullt företagande

Nolato anslöt sig under 2009 till Förenta Nationernas initiativ för ansvarsfullt företagande, *Global Compact*. Koncernen blev därmed del av ett världsomspännande nätverk som består av mer än 10.000 organisationer, varav 7.000 företag, i 135 länder. Genom att delta i *Global Compact* stöder Nolato tio grundläggande principer inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöhänsyn och motarbetande av korruption.

Skriften Nolatos själ, som bland annat omfattar koncernens uppförandekod och miljöpolicy, är ett viktigt internt dokument, som vägleder och samordnar de

anställdas aktiviteter i linje med de tio principerna. Regelbundet genomförs utvärdering av hur koncernbolagens uppfyller koncernens uppförandekod. I inledningen till hållbarhetsredovisningen kommenterar Nolatos VD Hans Porat hur bolaget under året arbetat med *Global Compact*.

Communication On Progress

Det är ett krav att organisationer som anslutit sig till *Global Compact* ska göra en årlig redovisning (*Communication on Progress; COP*) av hur man uppfyller de tio principerna. I Nolatos fall utgår vi från informationen som lämnas i årsredo-

visningen och hållbarhetsredovisningen. Tillsammans ger redovisningarna en rättvisande bild av hur Nolato stöder och följer *Global Compact* principer. För att förenkla *Communication On Progress* utnyttjar vi *GRI*-indikatorer och i korsreferenstabellen nedan framgår det vilka indikatorer som är relevanta i sammanhanget.

<i>Global Compact</i> principer	<i>GRI</i> indikatorer
Mänskliga rättigheter	
1. Företagen ska stödja och respektera internationellt proklamerade mänskliga rättigheter.	G4-HR2, G4-HR7, G4-S01
2. Företag ska försäkra sig om att de inte är delaktiga i kränkningar av mänskliga rättigheter.	G4-HR1, G4-HR10-11
Arbetsvillkor	
3. Företagen ska upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar.	G4-11, G4-HR4
4. Företagen ska verka för avskaffande av alla former av tvångsarbete.	G4-HR6
5. Företagen ska verka för avskaffande av allt barnarbete.	G4-HR5
6. Företagen ska verka för avskaffande av all diskriminering vid anställning och yrkesutövning.	G4-10, G4-LA1, 9, 11, G4-HR3
Miljö	
7. Företagen ska stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker.	G4-EN1, 3, 8, 15, 17, 20, 21, 27, 31
8. Företagen ska ta initiativ för att främja större miljömässigt ansvarstagande.	G4-EN1-10, 15-24, 27
9. Företagen ska uppmuntra utveckling och spridning av miljövänlig teknik.	G4-EN6, 7, 19, 27
Korruption	
10. Företagen ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och bestickning.	G4-56, 58, G4-S04, 5

Definitioner och ordförklaringar

Arbetsrelaterad sjukdom En arbetsrelaterad sjukdom orsakas av långvarig exponering till någon speciell arbetsmiljöfaktor. Exempel på faktorer är buller, damm och lösningsmedel.

Arbetsrelaterad skada En arbetsrelaterad skada är en plötslig händelse (olycka) som kan hänföras till arbetet och som ger upphov till ett sår eller annan skada. Typiska arbetsskador i polymerindustrin är skärsår, fall och skador som orsakas av tunga lyft och repetitivt arbete. Nolato rapporterar arbetsrelaterade skador som en olycka som orsakar mer än en dags frånvaro (Lost Work Case; LWC). Frekvensen normeras genom antalet arbetsskador anges per 1.000 anställda (LWC/1.000).

Koldioxid (CO₂) Koldioxid bildas vid alla processer där kolinnehållande material förbränns, exempelvis vid förbränning av fossila bränslen. Det är mycket troligt att koldioxiden ökar den globala uppvärmningen (växthuseffekten).

Miljöaspekt De delar av en organisations aktiviteter, produkter eller tjänster som samspelar med miljön.

Miljörelaterade kostnader Kostnader som kan hänföras till åtgärder för att förebygga, minska eller återställa miljöpåverkan som orsakas av organisationens verksamheter. Motsvarande gäller för kostnader inom arbetsmiljöområdet. Kostnaderna omfattar bland annat administration, inköp av externa tjänster, avgifter till myndigheter, underhåll av miljöledningssystem, avfallskostnader samt kostnader för externa inspektioner och revisioner.

Miljörelaterade investeringar Investeringar för att förebygga och minska miljöpåverkan från organisationens verksamheter. Motsvarande gäller för investeringar i bättre arbetsmiljö.

Extrudering Tillverkningsmetod för kontinuerlig framställning av produkter i strängform, till exempel slangar.

Formsprutning Tillverkningsmetod för produktion av polymera komponenter. Materialet, till exempel någon typ av plast, sprutas under högt tryck in i en form där komponenten tillverkas.

Global Compact Ett initiativ från Förenta Nationerna för ansvarsfullt företagande. Deltagande organisationer åtar sig att stödja tio grundläggande principer inom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljöhänsyn och motarbetande av korruption.

GRI Global Reporting Initiative har fastställt frivilliga övergripande riktlinjer för hur företag och andra organisationer ska rapportera om sina aktiviteter inom hållbar utveckling.

HCFC/HFC Ämnen som bryter ner atmosfärens ozonskikt.

Hållbar utveckling En utveckling som *"tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov"*. Hållbar utveckling består av tre komponenter: Ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet.

ISO 14001 Internationell standard kring miljöledningssystem som introducerades 1996. För närvarande är drygt 300.000 organisationer över hela världen certifierade enligt kraven i ISO 14001.

ISO 26000 Internationell standard som ger vägledning kring hur organisationer kan hantera frågor som rör socialt ansvar. Standarden introducerades under 2010.

LWC Arbetsolycka som orsakar minst en dags frånvaro (Lost Work Case).

NOx (kväveoxider) Gasformiga oxider som bildas vid förbränningsprocesser genom oxidation av kväve. Ämnena är skadliga

för miljö och hälsa och orsakar bland annat försurning och övergödning.

OHSAS 18001 Standard som rör hälsa och säkerhet på arbetsplatserna.

PCB Polyklorerade bifenyl, är en grupp miljö- och hälsoskadliga industrikemikalier. Användningen av PCB förbjöds i Sverige 1972, men ämnet finns fortfarande kvar i miljön på grund av dess långa nedbrytningstid.

Polymerer Kemiska föreningar som består av mycket långa kedjor uppbyggda av mindre repeterande enheter (monomerer). Plast och gummi är exempel på polymera material.

REACH Kemikalielagstiftning inom EU som syftar till säkrare hantering av kemikalier. Kemiska ämnen ska registreras för en viss användning och särskilt farliga ämnen kan beläggas med restriktioner.

RoHS EU-lagstiftning som begränsar användningen av vissa miljö- och hälsofarliga ämnen.

SO₂ (svaveldioxid) Svaveldioxid bildas då petroleumprodukter förbränns. Gasen bidrar till försurning av vattendrag och mark. I högre koncentration är svaveldioxid skadlig för människors hälsa.

Uppförandekod Riktlinjer för Nolatos medarbetare. Kompletteras med policys avseende miljö, kvalitet och information.

Vattenfotavtryck Den totala volymen färskvatten som används för att producera företagets varor och tjänster.

VOC är lättflyktiga organiska föreningar (Volatile Organic Compounds). En grupp av organiska föreningar som lätt förångas i rumstemperatur. Halten av lättflyktiga kolväten i luften har negativa hälso- och miljöeffekter, bland annat bidrar de till bildandet av marknära ozon.